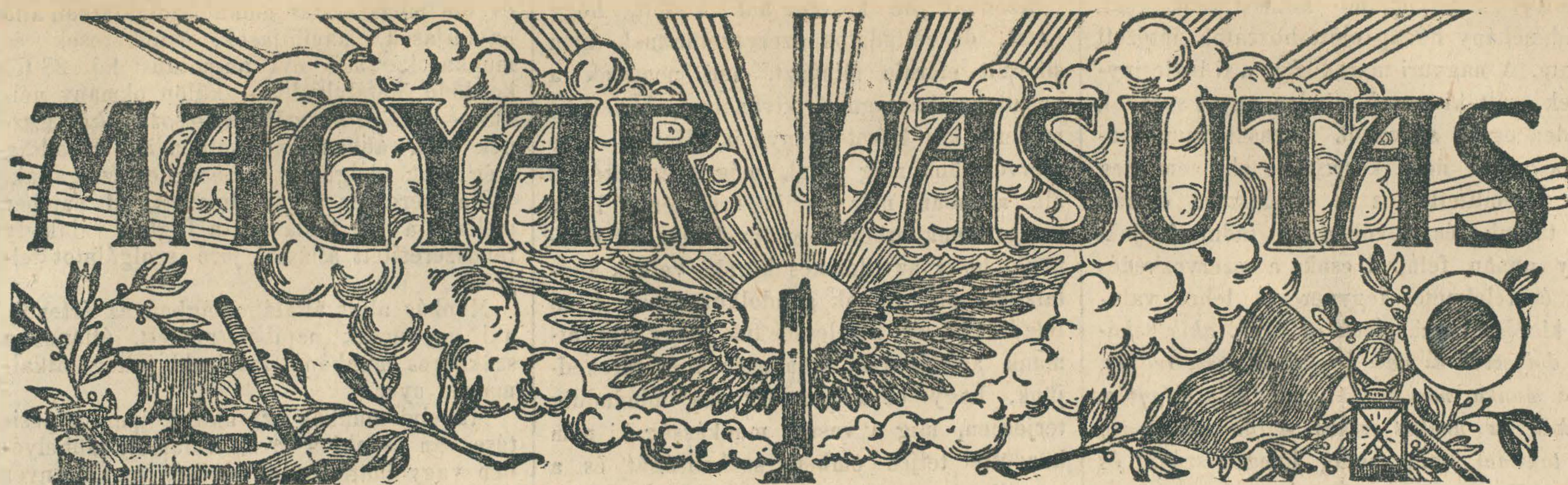

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Garay-utca 16. szám, II. emelet, 9,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — — 30 kor. Félévre — — — — — 4.80 kor.
Negyedévre — — — — — 2.40 „ Egyes szám — — — — — .20 „
A Szövetség tagjai díjtanulni kapják.

Magyarország összes vasuti munkásaihoz !

Testvérek !

Magyarország elnyomott népe elszánt küzdelmet indítottak, hogy a politikai jogok megszerzésével: gazdasági jólétet biztosítsanak maguknak.

A vasuti munkások becsületbeli kötelessége, hogy ebből a küzdelemből — amely október 10-ének, munkaszünettel való megünneplésével veszi kezdetét — kivegye a részét!

A vasuti munkások tízezrei ebben az ügyben már nyilatkoztak !

Határozatuk úgy szól, hogy a munkálkodó nép jogainak kiküzdésére testvéri kezdet fog az összes elnyomott proletárokkal, hogy a küzdelemben, csábítás és fenyegetés dacára is, megállja helyét, annál is inkább: mert a kormány sarkalatos programpontjának — amelyre a trónbeszédben is kötelező ígéretet tett — a megvalósításáért indult meg a harc.

De határozatuk a vasutas felsőbbbségek is. Kimondták, hogy ha a fenyegetés nem használ, akkor — dacára annak, hogy mi a forgalmat megakadályozni nem akarjuk — a pragmatika rideg szakaszaival fogják a vasuti munkásságot elrettenteni, október 10-ének megünneplésétől.

Azonban határozott a vasuti munkások országos lapbizottsága is!

Határozatában kimondta, hogy akár adnak a szolgálati főnökök szabadságot, akár nem, de október 10-én ünnepelni fog a vasuti munkásság, mert a pragmatika 38. §-a értelmében tilos az alkalmazottakat politikai jogaik gyakorlásában, valamely politikai párthoz való csatlakozásában vagy annak ülésében való megjelenésben korlátozni.

Kimondta az országos lapbizottság: ha a felsőbbbség a fentiek dacára, a munkásokat az ünnepléstől való részvételtől eltiltja vagy azt bármiképp megakadályozni megkísérli, avagy ha október 10-ének megünneplése miatt bárkinek a legkisebb bántódása esik, akkor: a már felállított

összes gazdasági követeléseinkért azonnal harcba állítja Magyarországon összes szervezett vasutasait.

Testvérek !

Magyarország összes műhely, fűtőház, raktár, pályafentartás és egyéb szolgálati beosztásnál levő alkalmazottak!

Komoly, nehéz harcok előtt állunk! A százezernyi szervezett munkásság minden erejével mellettünk lesz ebben a nagy harcban.

Ne rettenjete vissza semmitől!

Készüljete október 10-ének ünneplésére és ha kell, a további harcra!

Testvéri üdvözléssel

a vasutasok országos
lapbizottsága.

A vasuti munkásokhoz !

A Máv. hivatalos lapjának 50-ik száma a vasuti munkások számára készült. Az a hivatalos lap, amelyet a vasuti munkás csak hírből ismer, e héten agitációs példány volt a vasuti munkásság részére. Tízezer példányt szórtak köztünk széjjel, de egyben kaptunk egy másik nemzeti ajándékot is, egy vaskos könyvet, a szolgálati rendtartásnak elkeresztelt fegyháztörvényt.

Midőn konstatáljuk, hogy a hivatalos lap 19 oldalon velünk foglalkozik, rólunk emlékszik meg, más oldalon konstatálnunk kell azt, hogy midőn a hivatalos körök az agitációnak ezen módját választották, a háttér mögött ravasz és fondor politika rejtőzik, amelynek kulisszatitkait mi nagyon is jól ismerjük.

A hivatalos lapot átolvasva, ne hogy kákán csomót keresőknek neveztesünk, konstatálnunk kell azt, hogy bizonyos rendelkezések haladást jelentenek a multtal szemben, de még nem olyan mértékben, amint az egy művelt kulturállam szociális politikájának keretébe beillenek.

Midőn ezt konstatáljuk, megállapítjuk azt is, hogy ami haladás, ami eredmény van ezen rendeletekben, az a céltudatos, szervezett vasuti munkásság erkölcsi nyomásának köszönhető. Midőn ezt minden kérdés nélkül leírjuk, visszapillan-

tást kell vetnünk a multa, hogy ezt bebizonyíthassuk.

Három és fél éve áll fenn a vasuti munkások szervezete, másfél éve, hogy megalakult szövetségünk. Mig ezen szervezetek fenn nem álltak, mig a vasuti munkások fel nem ismerték az összetartásban rejlő nagy és nemes erőt, szóval, amig öntudatra nem ébredtek, addig, nem hogy a hivatalos lap, de magyarán mondva, a kutya se törődött vele. A vasuti munkás mindaddig csak másodrendű lény volt, aki-vel minden szolgálati főnök kénye-kedve szerint bánhatott el. Minden egyes lépés, minden egyes haladás a vasuti munkások küzdelmének, keserves verejtékének eredménye.

Emlékezzünk csak vissza!

Emlékezzünk csak, hogy e lapnak minden számban, minden sorában, röpiratokban, gyűléseken, szóval és írásban hány-szor és hány-szor követeltük, hogy a vasuti munkás is emberszámba vétessék, hogy a vasuti munkás is az őt jogosan megillető jogokban részesíttessék. A küzdelemnek hány fázisán az igazság egyetlen fegyverével a kezünkben állottunk és küzdöttünk a lekicsinylés, az üldözések, megrendszabályozások és elbocsátások ezer veszedelmével szemben. Küzdöttünk és soha meg nem hátráltunk. Erre emlékezzetek most vissza, ti agyoncsigázott vasuti munkások! Ha van ezen rendeletekben eredmény, azt ti önön magatoknak köszönhetitek és nem a felül-ről jövő kegynek. Erre tanítanak bennünket a multnak nagy igazságai és minden osztálytudatos mozgalomban rejlő nagy erkölcsi töke. Ezt felismertétek ti már az első pillanatban, amikor öntudatra ébredtetek, amidőn soraitokkal erőssé és nagygyá tettétek azt a mozgalmat, amely félelmetessé lett már ott is, ahol a vasuti munkás korszerű követelményei mindig süket fülekre találtak. Jönnek majd hozzátok farizeus képmutatók, akik a saját vívmányuknak szeretnék feltüntetni mindazt, amit ti erős küzdelemmel és kitartó harccal vívtatok ki magatoknak. Be akarják majd nektek bizonyítani, hogy az ő alázatos instanciázásuknak, az ő lakáji hajlongásaiknak köszönhetitek azt, hogy végre-valahára a magas körökben titeket is észrevettek. Hogy nem így van, hogy ők veletek vajmi édes-keveset törődtek, ezt legékebben igazolja a

jelenlegi kereskedelmi miniszternek csak rövid néhány hónap előtt hozzatok intézett leirata. A nagyuri maradiság, a ti lekicsinyléstek szolt ki ennek minden egyes sorából, minden egyes szavából. A vasuti munkásokat azonban nem keserítette el, sem meg nem félemlítette ez a csodaszerű okirat. Jól tudtuk és jövőben is tudni fogjuk, hogy onnan felülről csak a szervezkedés erős és félelmetes fegyverével lehet valamit kiereszkedni. *Azok az urak, akik sohasem dolgoztak és nem koplaltak, nem tudják, mi a munka, nem tudják, mi a szegénység. Azokat az urakat ezekre a dolgokra meg kell tanítani,* még pedig hangos szóval és nyomatékosan.

Ezt a munkát kell folytatnunk a jövőben is. És folytatni fogjuk is fáradságot nem ismerő áldozatkészséggel, akadályt nem ismerő nemes elszántsággal. Azonban még egyet meg kell jegyeznünk és mindig emlékünken kell tartanunk: hogy a vasuti munkások nemcsak saját erejükre támaszkodnak, hanem hátvédül ott áll mögöttük és érettek mindig harerakészen az össz-munkásság. Azért említjük ezt meg most, hogy kimutassuk, miszerint hiu ábrándozás az, hogy a vasuti munkásokat a jövőben fel lehet majd használni azok ellen, akik értük küzdenek. Tudjuk, hogy mivel tartozunk nekik és semmiféle rendelet nem tántoríthat el osztálytudatos felfogásunktól és ebből folyó párthűségunktől.

Értékeljük most azonban mik azok a vívmányok, amelyekért a hivatalos lap tőlünk hálaadó imát kíván és remél. Nem azért, mert a jelenlegi kormánytól bennünket széles politikai és társadalmi felfogás választ el, de szociális érzékünk fogva, továbbá mert átéljük és átérezzük a vasuti munkások életszükségleteinek nélkülözhetetlen követelményeit, röviden ki kell jelentenünk, hogy ez nem az, amit a vasuti munkásság életszükségletei és emberi jogai megkövetelnek. Sőt szó nélkül nem hagyhatjuk, hogy mint például a fegyvergyakorlatra bevonulás esetén eddig tekintet nélkül szolgálati idejükre kapták a 60% alapbért a műhelymunkások, addig most három évi munkaidőhöz van kötve, ugyszintén a szén- és fajarulék kevesebb mennyiségben van megállapítva. *Általános bérjavításról szó sincs, kinevezésről még úgy sem,* betegség esetén a teljes alapbér élvezetét fél-évig csak egy kategóriára terjesztették ki, ami a szűkkeblűségnek ékesen szóló bizonyítványa. A munkaidő megrövidítése se tartozik a mi jóakaróink szociális politikájához, holott magánvállalatoknál már rég 9 órai, sőt egyes szakmákban 8½ órai a munkaidő.

A Máv. megengedi magának azt a luxust is az emberi anyaggal, hogy 24 óráig kihasználja. A munkásbizottságok intézményéről akár ne is írjunk. Elfogja az embert a keserűség, hogy porhintés céljából alkotnak annyi kategória közül egynek egy munkásintézményt, amelyben csak komédiázás véget kell szerepelni. Szinte felvetődik az a kérdés, hogy a vasuti munkások ne helyezkedjenek-e a passzivitás álláspontjára ezen intézménnyel szemben? Ez az intézmény, amit az egyik szakaszban biztosít, a másik szakaszban siet lerombolni. Minden jognak gyalázatos megcsufolása ez a koldusintézmény, a fegyháztörvények méltó ikertestvére, amelynek az életben sohase lesz komoly és címének megfelelő hivatása.

Azonban ne keseregjünk afelett, hogy fiatal, de céltudatos szervezetünknek nem sikerült elérnie mindazt, ami nemcsak a vasuti munkásságnak kívánalma, hanem a modern kor követelménye is. Három éves szervezetünk még fiatal, még gyermekéveit éli, azonban már az is eredmény, hogy mozgalmunk erkölcsi erejével sikerült elérnünk, hogy az illetékes körök velünk foglalkozzanak, rólunk gondolkozzanak. A mi feladatunk, sőt kötelességünk, hogy mozgalmunk agitálásával odahassunk és törekedjünk, hogy ez a gondoskodás mindaddig terjedjen, míg a vasuti munkásság ki nem küzdötte teljes emberi szabadságát és a megélhetésnek minden követelményét.

A multak tanulságaiból merítsünk erőt a jövő küzdelmeire. Egy táborba gyűjteni és hatalmas szervezetté tenni az összes vasutasokat, hogy hatalmas szavát mindenkor meghallják odafent, hogy szervezetük hatalmával számoljon a mindenkori hatalom. Rendeletbefecskendezésekkel magunkat eláztatni nem hagyjuk, ez csak új tápot ad szervezkedésünk folytatására és kiépítésére. A sinek birodalmában, ahol csak egy öntudatos vasutas is van, használja fel a jelenlegi alkalmat mindenki. Magyarazza meg a még számottevő öntudatlan kar- és munkástársainknak, hogy a jól kitapétázott ajtókon át sutogva nem lehet beszélni. Hangos szóval, a nyilvánosság minden fórumainak felhasználásával, soha meg nem szűnő mozgékonyssággal, a szervezeti és szövetségi élet teljes kiépítésével lehet csak azt elérni, hogy a kormány, amely úgy is tiltott gyűlölsékként kezeli a vasutasokat, részükre jogot és kenyeret adjon.

Vasutasok! Új idők, új küzdelmek előtt állunk! Minket, akiket nem kábit el semmiféle rendelet bódító illata, mi, akik ismerjük a jelenlegi állami és társadalmi rendszer hatalmi berendezéseit, számolunk azzal, hogy a követelésének nagyobbik része csak nagy és erős küzdelem és harc után valósul meg. Ismerjük utainkat és annak akadályait. Nincs az a szép mézes-mázos szavakkal bevont rendelet, amely céljainktól eltántoríthatna, utainkról eltéríthetne.

A vasuti munkások igazi küzdelme csak most kezdődik. Haladunk célunk felé akadályt nem ismerő kitartással, feltartóztatlanul.

Vasutasok! Munkások! Szervezkedjétek! Előre a nyílt pályán! Aki nincs velünk, az ellenünk!

Az 1907 szeptember hó 27-iki 50. sz. hivatalos lapban megjelent rendeletek.

Alábbiakban közöljük mindama rendeleteket, amelyek munkástársainkat közvetlenül érdeklik. Kíváncsok volna, ha ezen lap számunkat minden tagtársunk félretenné, mert, a mult tanulságai szerint, egyes szolgálati főnökök, számítva a munkások tapasztalatlanságára, szeretik a munkások jogait megcsorbítani.

RENDELETEK.

(Kivonatossan.)

202134/907. A.

A „Szolgálati és illetmény szabályzat” végrehajtása tárgyában.

ad 3. §.

A tisztviselők, az évi fizetéssel bíró egyéb alkalmazottak, valamint a legalább három

év óta megszakítás nélkül szolgálatban álló havidíjasok, napidíjasok, napibéresek és munkások 1907 évi augusztus hó 28-tól kezdődő hatálylyal — külön okmány nélkül — *állandó alkalmazottakká* lesznek még abban az esetben is, ha addig még csak ideiglenes minőségben szolgáltak.

Napibéres az az alkalmazott, ki napibér mellett a B) táblázatban foglalt valamely rendszerezített állással járó szolgálatot teljesít.

Munkás alatt általánosságban az értendő, aki ugyancsak napibér mellett, állandóan szükséges munkánál tartósabb jellegű alkalmazást nyer.

Műhelyi munkás az, akinek ipari képesítése van és aki a vasut valamely műhelyében vagy ipartelepén napibér mellett nyer alkalmazást.

ad 20. §.

A panaszjog attól a naptól számítandó 15 nap alatt érvényesíthető, amely napon a sérelem történt avagy az az alkalmazottnak tudomására jutott.

A szolgálati ügyből eredő panasz vagy kérelem, amennyiben azt a közvetlen feljebbvaló az alkalmazott megnagybírására saját hatáskörében el nem intézhetné, a ténybeli adatokra vonatkozó jelentés kíséretében rendes szolgálati uton a felettes üzletvezetőséghez, illetve az igazgatósághoz terjesztendő fel.

ad 34. §.

Minden alkalmazott tartozik a már meglevő, de eddig be nem jelentett mellékfoglalkozását a jelen rendelet közzétételétől számított 15 nap alatt, az ezután nyelendő mellékfoglalkozást pedig annak az elvállalásakor szolgálati uton felettes üzletvezetőségének, míg az igazgatóság közvetlen hatásköre alá tartozó alkalmazottak az igazgatóságnak bejelenteni.

Az ekként bejelentett mellékfoglalkozások megvonására, valamint az alkalmazott háztartásában és felügyelete alatt álló személyek részére kért mellékfoglalkozási engedély megadására, ugyszintén az utóbbi visszavonására szintén a felettes üzletvezetőség, illetve a közvetlen hatásköre alá tartozó alkalmazottaknál az igazgatóság illetékes.

Visszavonó határozat ellen beadott panasz felett végső fokon az elnök dönt.

ad 35. §.

Az alkalmazottak állandó illetményeiből levonások csak a fizetési részlet 50%-áig teljesíthetők és ezen határon belül is csak az alant felsorolt levonások és pedig a következő sorrendben:

1. Az illetményeket terhelő közszolgáltatások (adó, nyugtábeljegilleték stb.).

2. A nyugdíjalap és nyugdíjpénztár, valamint a köteles betegsegélyzőpénztári tagok alapszabályszerű járulékai és az 1907. évi XIX. t.-c.-ből folyólag fizetendő járulékok.

3. A magy. kir. államvasutaknak a szolgálati viszonyból eredő követelése (fizetési és utielőlegek, kárból és hiányból eredő térítések, rendbüntetések és fegyelmi büntetés gyanánt kiszabott bírságok stb.).

4. Birói vagy közigazgatási letiltással biztosított követelések, a végrehajtási törvény határozmányain belül és a letiltás sorrendjében.

5. A külön segélyalapból engedélyezett kölcsönök törlesztési részletei, amennyiben azok birói letiltással nem biztosítottak. Birói letiltás esetén a 4-ik pont alá tartoznak.

6. A betegsegélyzőpénztár önkéntes tagjainak pénztári járulékai.

7. A járadék és életbiztosítási társulatok javára eső azon biztosítási díjak, melyeknek levonása a jelen szolgálati és illetmény szabályzat életbeléptetése előtti időben vette kezdetét, átmenetileg mindaddig, míg a biztosítás fennáll, illetőleg a biztosítási díjak kiegyenlítése iránt a biztosított másként nem intézkedik.

8. Az engedélyezett társadalmi és művelődési egyletek tagdijai, amennyiben azoknak levonása megengedett.

9. A vasuti alkalmazottak körében létesült jóléti intézmények, jótékonycélu egyletek és szövetkezetek kölcsöntörlesztési és más alapszabályszerű követelése, amennyiben azok levonása megengedett.

10. A vasuti alkalmazottak körében létesült fogyasztási szövetkezetek követelése, amennyiben azok levonása engedélyezett.

Miután a levonások összege a fizetési részlet 50%-át semni körülmények között meg nem haladhatja, a fenti sorrend betartása mellett a levonható összegben fedezetet nem találó levonások nem teljesítendőek.

Átmenetként megengedtetik, hogy a fogyasztási szövetkezetek által folyó évi szeptember havában hitelezett összegek a folyó évi november hó 1-én esedékes illetményekből — ott, ahol az szükséges — az eddig fennállott szabályok szerint még a fizetési részlet 65%-ig is levonathassanak.

ad 37. §.

A jelen szakaszban biztosított szabadság igénybevétele idejét a szerint, hogy az alkalmazott kinek a hatásköre alá tartozik, a felettes üzemvezetőség — illetőleg az igazgatóság állapítja meg.

Az ebben a szakaszban szabadságoknak a folyó évre eső időaránylagos része, az 1907. évben már engedélyezett szabadság betudásával, az alkalmazottaknak már a folyó évben is megadandó.

A biztosítottnál hosszabb szabadság csakis különös méltánylást érdemlő igazolt esetekben kérelmezhető az illetékes üzemvezetőségtől, illetőleg az igazgatóságtól.

Az ez iránt beadott kérvény beadványi bélyegköteles.

Fegyelmi eljárás.

A fegyelmi bírósági választások f. évi november hó 15. napjáig megejtendőek és azok eredményei az igazgatóságnak (AI. szakosztály) legkésőbb f. évi november 20-ig bejelentendőek.

A fegyelmi bíróságok összes tagjai bírói tisztükben szolgálati kötelességükből kifolyólag tartozván eljárni, e bírói tisztség elfogadása meg nem tagadható.

ad 56. §.

A fegyelmi bírósági tagok megválasztására és az e célból történő szavazások módjára nézve a következők az irányadók:

Az elsőfoku és a külön fegyelmi bírósági tagok felerészének megválasztása céljából az összes állandó alkalmazottak (3. §. I.), szolgálati ágak szerint, a Szabályzat 56. §-ában felsorolt választócsoporthoz valamelyikébe sorozandók.

A forgalmi főnökségekhez beosztott állandó alkalmazottak az V-dik választó-csoportba sorozandók.

A besorozás minden választó-csoportnál a választó-csoportonként külön-külön készített „Választói névjegyzék”-ben a besorozott alkalmazottak szoros betűrendje szerint eszközözendő.

Mindenik választó-csoport „Választói névjegyzék”-e annyi példányban többszörösítendő, hogy abból egy-egy példány a szavazatszedő bizottság tagjainak és az egyes csoportok részéről a szavazás helyére netalán kiküldött bizalmi férfiaknak is rendelkezésére álljon.

Bizalmi férfi az lehet, kit e tisztségre a választás megkezdésekor az illető csoportból személyesen jelenlevő alkalmazottak többsége kijelöl.

Az ilyen külön „Választói névjegyzék”-ben foglalt alkalmazottak, az ugyanabba a „Választói névjegyzék”-be sorozott csoport tagjai sorából külön fognak két rendes és három pótagot választani.

Ideiglenes alkalmazott sem nem választ, sem nem választható.

Minden állandó alkalmazott részére „Szavazó-igazolvány” küldendő meg avégből, hogy mindenki tudhassa: melyik szavazó-

csoportba soroztatott és hol lehet neki szavaznia; továbbá, hogy a szavazások alkalmával minden alkalmazott igazolhassa személyazonosságát.

A szavazás senkire nézve sem kötelező.

A szavazás csakis személyesen történhetik, tehát a helyettesítés avagy meghatalmazott útján való szavazás érvénytelen.

A választás titkos szavazással történik. A szavazatok szedésére minden üzemvezetőség székhelyén és az igazgatóságnál is, mint olyan helyen, ahol elsőfoku, — illetőleg külön fegyelmi bíróság alakítandó, háromtagú szavazatszedő bizottság jelölendő ki.

A szervezendő fegyelmi bíróság székhelyén beosztott állandó alkalmazottak sajátkezűleg kiállítandó „Szavazó-lap”-jaikat a „Választói igazolvány”-ról levágják és titkos szavazataikat személyesen adják le a szavazatszedő bizottság előtt e bizottság elnökének, miért is az összes alkalmazottakkal közlendő, hogy a szavazatszedő bizottság a fegyelmi bíróság székhelyén hol és mely időben (nap, óra) működik és ki a szavazatszedő bizottság elnöke?

A fegyelmi bíróságok székhelyén kívül beosztott állandó alkalmazottak ellenben vagy közvetlenül, vagy pedig szolgálati főnökségeik útján, postai uton küldik el „Szavazó-lap”-jaikat a szavazatszedő bizottság elnöke címére, de ez esetben „Választói igazolvány”-ukat csatolni és a levél borítékját „Szavazó-lap” jelzéssel ellátni tartoznak.

A posta útján ekként beérkezett és „Szavazó-lap” jelzéssel ellátott leveleket a szavazatszedő bizottság — a helybeli tagok leszavazása után — a bizalmiférfiak jelenlétében bontja fel és jegyzi elő.

Az ekként beérkezett szavazatok *hivatalos titkot* képeznek úgy a szavazatszedő bizottságra, mint a bizalmiférfiakra nézve.

A személyesen leadott vagy posta útján beküldött szavazatok az illető választó-csoportról készített „Választói névjegyzék”-ben a szavazó nevével megjelölendő, nehogy ugyanaz az alkalmazott ismételt szavazhasson.

A szavazatszedő bizottság elnöke, szavazás alkalmával, a szavazóhoz a személyazonosságának megállapítására vonatkozó adatok tekintetében kérdéseket intézhet.

Átmeneti intézkedések.

Az új fegyelmi eljárás és a fegyelmi bíróságok működése 1908. évi január hó 1-én veendi kezdetét.

Ezek azok a rendelkezések, az illetmények és szolgálati rendtartást illetőleg, amelyek közvetlenebbül munkástársainkat érdeklik. A végrehajtó rendeletben nincs egyetlen betű sem, amely vasuti munkásságról megemlékezne. A három évet betöltöttek, állandó alkalmazottak lesznek, de csak a további koplalás szabad joga mellett. Csak az a kérdés, ha a Máv. munkabérei továbbra is ily csökönyösen alacsonyak maradnak, jön-e majd a Máv.-hoz munkás, aki nem kenyérre, csupán csak az állandóság kétes dicsőségére vágyakozik. Vagy talán az állandóság szava nem azt akarja jelezni, hogy a Máv. munkás állandóan nélkülözhet és koplalhat? Az ilyen állandóságot próbálják ki a nagystilű rendelet értelmi szerzői.

A szolgálati rendtartás 34. §-ához fűzött rendelkezés egyike a leggyalázatosabb igazságtalanságoknak. Mi köze a Máv.-nak ahhoz, hogy egy alkalmazott családtagja mellékfoglalkozást üz? Nem elég az alkalmazott kétszeres gazdasági függősége, még a családi életbe is beleavatkozik? Ez a polgári társadalom hirhedt családi szentélye? Nincs még elég fegyver és rendelkezés a vasutigazgatóság kezében amugy is? Hát nem illuzórius, ha egy szegény raktári vagy pályamunkás nem tud meg-

élni 70—80 krajcár éhbérből és felesége állandó mellékfoglalkozása például: mosónő és erre engedélyt kell kérnie?

A hivatalos levonásokra vonatkozó rendelkezések szinte megdöbbennek az embert, ha látjuk, hogy az alkalmazottak legvitásabb érdekeivel milyen könnyelműen játszanak saját érdekük végett a Máv. nagyurai. A fogyasztási szövetkezetek levonásait legutoljára hagyják. A Máv. kebelében levő uzsoraszövetkezetek előbbre valók. És miért? Mert különböző felügyelő, főfelügyelő és igazgató urak pénze ott 6%-os kamatra virágzik. Csakhogy saját érdekeiket kielégítsék, most, midőn a legnagyobb élelmszeruzsora az aranykorszakát éli, oda dobják a telhetetlen molochnak még a vasuti alkalmazottakat is. Nem szólal meg az urak lelkiismerete? Vagy talán nincs is? De e terv mögött más is rejtőzik; tönkre tenni a szervezett munkások által vezetett konzumot! Azonban az urak kréta nélkül számítottak. A szervezett munkásság a saját részéről fentartott konzumot hatalmasra és virágzóvá fogja tenni majd más rendszer alapján. Fűtülünk a 6%-os urak kegyes jóakarataira. Ahol lelkiismeret nincs, ott a jóakarát is csak színleges.

A fegyelmi bíróság és eljárás szabályait már előző lapszámainkban részletesen megvitattuk, most csak arra akarunk rámutatni, hogy azt a parányi jogot, amit a fegyelmi bizottság intézményében nyertünk, kihasználatlanul hagyni nem szabad. Ahol csak szervezetünk van, meg kell mutatnunk, hogy szervezetünk ereje diadalmaskodik. *Szervezett vasutas lehet csak a fegyelmi bizottság tagja. Ez legyen a jelszó a vonalon, állomásokon, a pályafentartásnál és a műhelyeken egyaránt.* 171549/907. BII.

II.

A munkások részére betegség és fegyvergyakorlat esetén nyújtandó javadalmazás tárgyában.

Időszakos fegyvergyakorlatra való bevonulás, valamint betegség esetén a következő nők, illetve családdal bíró állandó munkások és napibéres alkalmazottak részesítendőek a Szolgálati és illetmény-szabályzat 119. § b) 2., illetve c) pontjában biztosított javadalmazásban:

a) alaphér vagy biztosított napibér mellett egyezményben dolgozó munkások;

b) napibér vagy napszámban dolgozó egyéb munkások és napibéres alkalmazottak;

c) betegség esetére a napibér 60%-ában részesítendőek végre az állandó munkásnők is, ha keresetképtelen gyermekekkel bírnak.

Mindazon munkások és munkásnők, akik a fentebbiek szerinti kedvezményes javadalmazásban nem részesíthetők, betegség esetére csupán a betegsegélyző-pénztár alapszabályaiban megállapított ellátásokra tarthatnak igényt.

Oly munkások, kik csak időnként végeznek egyezményben munkát, a b) pont alá tartozóknak tekintendőek.

A betegségi időtartam és a táppénzre való igény megállapítására nézve a betegsegélyző-pénztár alapszabályai 11. §. h) pontjának következő két rendelkezését ez alkalommal különösen ki kell emelnünk, még pedig:

hogy abban az esetben, ha a beteg felgyógyulása után 8 napon belül ugyanazon betegségbe esik, a segélyezés kezdetének időpontja az első megbetegedés időpontjától számítandó, és

hogy táppénzre nem tarthat igényt az, kinél a betegséget saját szándékos cselekménye, önhibájából előidéztet verekedés, kicsapongó életmód avagy iszákosság okozta.

Fentieket előrebocsátva a következőket rendeljük el:

A) Állandó munkások és állandó napibéres alkalmazottak javadalmazásainak szabályozása betegség esetén.

1. Alapbér vagy biztosított napibér mellett egyezményben dolgozó nős, illetve családdal bíró állandó munkások a Szabályzat értelmében, betegség esetén táppénz címén a megbetegedés napjától számítva egy teljes fél éven, illetőleg huszonhat (26) héten át részesítendő alaphétkben, illetőleg biztosított napibérukben.

Miután azonban a betegsegélyző-pénztár alapszabályai értelmében rendszerint 20 heti időtartamra az illetőknek csak 4 koronaig terjedőleg alapul vehető alaphé, illetve biztosított napibér 50%-kal — különösen méltánylást érdemlő esetekben ezen alaphé, illetőleg a biztosított napibér 75%-kal egyenlő táppénzt nyújt, ennél fogva ezekben az esetekben csak az ezen felüli 50%, illetve 25%-ot kitevő járandóság — azokban az esetekben pedig, amikor az alaphé illetve biztosított napibér 4 koronánál magasabb és amikor a betegsegélyző-pénztár az alapszabályai szerint megengedett legmagasabb táppénzt nyújtja, — az ezen legmagasabb táppénzen felüli összeg vagyis az alaphé, illetve biztosított napibér és a betegsegélyző pénztári táppénz közti különbözetnek megfelelő összeg számlázandó az üzleti számla azon cím és rovata terhére, melynek terhére az illető keresete rendszerint elszámoltatik.

2. A nős, illetve családdal bíró állandó napibéres alkalmazottak és a napszámban dolgozó ilyen egyéb állandó munkások, valamint keresetképtelen gyermekekkel bíró állandó munkások ellenben a szabályzat értelmében betegség esetén a megbetegedés napjától számítva — egy teljes fél éven, illetőleg 26 héten át napibéruk, illetve napszámuk 60%-ában részesítendő táppénz címén.

Az esetben tehát, ha a betegsegélyző-pénztár táppénz gyanánt 4 korona napibérig terjedőleg az első 20 héten át a napibér 50%-át folyósítja, egy a napibér 10%-át kitevő különbözetnek — a 4 koronát meghaladó napibér esetén pedig a betegsegélyző-pénztári táppénz és a napibér 60%-a közti különbözetnek megfelelő összeg számlázandó az üzleti számlának azon cím és rovata terhére, amelyre az illető keresete rendszerint elszámoltatik.

Abban az esetben pedig, ha a most említett munkás vagy alkalmazott részére a betegsegélyző-pénztár táppénz fejében a napibér 75%-át folyósítja: az első 20 hét alatt, — illetőleg azon idő alatt, amíg ezen 75%-nyi bér részlet folyósíttatik betegsegélyző-pénztári táppénz címén — az üzleti számla magától értődőleg mivel sem terhelhető meg, kivéve azt az esetet, ha a napibér 60%-a nagyobb a betegsegélyző-pénztár által nyújtott legmagasabb táppénznél (3 koronánál), mely esetben a különbözetnek megfelelő összeg az üzleti számla terhére esik.

3. A betegség 20. hetén túl a 26-ik hét leteltéig úgy az 1., mint a 2. alatt említett napibéres alkalmazottaknak, munkásoknak és munkásoknak a Szabályzat szerint táppénz címén nyújtandó javadalmazása rendszerint a maga teljes összegében terheli az üzleti számlát.

4. Ha az itt szóban levő napibéres alkalmazottak, munkások és munkások a betegsegélyző-pénztárral egyezményes viszonyban álló penzionátusban, illetve szanatóriumban ápoltnak, avagy fürdősegélyben részesülnek, úgy az üzleti számla 20 héten át a nyújtott táppénznek 1. és 2. alatt megállapított részletével, 20 héten túl pedig még 6 hétig a szabályzat szerint megállapított táppénzek teljes összegével terhelendő meg.

5. Az itt említettek kórházban avagy elmebetegség esetén megfelelő gyógyintézetben ápoltnak családjai, a betegsegélyző-pénztár alapszabályainak 11. § f) pontja értelmében ezen pénztár terhére 20 hétig terjedőleg a kórházi költségeknek ugyan-

csak a betegsegélyző-pénztár által való ellátása mellett — rendszerint az említett alapszabályok 11. § c) pontjában megállapított (50%) táppénz felében részesülnek. Az esetben pedig, ha ily ápolás *vasuti bal-est* következménye, az említettek családjának a fent hivatolt alapszabályok 11. §-ának b) pontjában megszabott (75%) táppénz fele fizetetik ki a betegsegélyző pénztár által.

Ezen rendelkezések, amelyek a betegsegélyezésről és fegyvergyakorlat esetén való díjazásról szólnak, részben haladást, részben azonban visszaesést jelentenek. A betegsegélyezést kiterjeszti félévre, illetve 26 hétre, kivéve a nőtlen munkásokat és a gyermektelen munkásokat. Hogy mért kellett kivételt csinálni, azt még átgondolni is bajos, nem hogy megérteni. A nőtlen munkás éppen úgy dolgozik a Máv.-nak, mint akármelyik más munkás. Talán surlódást akarnak a munkások között szítani, hogy kategória és családi viszonyok szerint osztályozzák? A hivatalos ész bármily kedvezményben részesítse az egyes kategóriákat, az összmunkásság között visszavonást nem fog kelteni. Jegyezze meg magának a hivatalos ész, hogy a szervezett vasutasok nem Pethő-huszárok! A pályafentartási munkás sérelme a műhelymunkás sérelme is és éppen úgy áll ez megfordítva is. Mi külön érdekeket csak pillanatnyilag ismerhetünk, de mindenképp felett áll az összvasutasok érdeke.

A betegsegély 60 százaléka bizonyos emelkedést jelent, de sajnos, nem jelenti a betegpénztár közgyűlési többségének a 70 százalékos táppénz határozatáról szóló jóváhagyását.

Alapbér vagy biztosított napibér mellett egyezményben dolgozó munkások betegség esetén félévig biztosított alaphéruk, illetve napibéruk kapják.

Az állandósítás mellett, midőn a kötelesség terén a szolgálati szabályzat egyenlő kötelességet ró minden egyes vasutasra, a jogok tekintetében is egyenlő jogokat várhatnánk. Azonban az egyenlő jogokat keresztülhuzta a Máv. hagyományos pénzügyi politikája. A Máv. jóakarata csak addig terjed, míg az állampénztárba beszállítandó milliókhoz nem kell nyulni.

Ez a rendelet majd csak a gyakorlati életben lesz megbirálható és ha annak helyes alkalmazása elé a sok gáncsoskító főnök nem állít korlátot.

151551/907. BII.

III.

Tüzelőanyagoknak a munkások részére részletfizetés mellett való kiszolgáltatásáról.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ö Nagyméltóságának 45931/III. 5. sz. alatt kelt rendelete szerint tüzelőanyagok a megszabott mennyiségben az államvasutak készletéből kedvezményes áron, a legalább egy év óta folytonos szolgálatban álló mindenemű munkásnak részletfizetésre is kiszolgáltatandók. Megjegyezvén, hogy a munkások részére a 72. számú utasítás szerint megszabott tüzelőanyagmennyiség évenként 4 m³ fa és 12 q. szén, ezen miniszteri rendelet végrehajtásában a következőket rendelkezük el:

1. A tüzelőanyagot részletfizetésre, illetve a bérlejstrom útján történendő részletlevonásokra a munkásoknak felettes szolgálati főnökségeik utalványozzák.

4. A levonás legfeljebb hat egyenlő havi részletre engedélyezhető; az első részletnél a nem teljes koronara osztható maradvány

is levonandó, úgy hogy a további részletek mindig kerek koronaösszeget képezzenek.

Ez a rendelet bizonyos tekintetben haladást, de bizonyos tekintetben visszaesést is jelent. Eddig a fa és szénre igényjogosultak 6 köbméter fa és 17 mm. szénre volt jogosultságuk, ezt most 4 köbméter fára és 12 mm. szénre redukálódik. Talán a Máv. szénhiányát a munkások szükségletéből akarják helyreállítani? A felügyelő urak szén- és faszükségletét nem lehetett volna redukálni?

Lényeges még, hogy ezen nélkülözhetetlen anyagokat ne protekciós anyagként kezeljék. A mai szénhiány mellett csak az tud hozzájutni, akinek hatalma és protekciója van. Ez pedig a kisebb javadalmazású alkalmazottaknak legkevésbé van. De lényeges sérelem, hogy a részletfizetés engedélyét nem terjesztették ki az altisztekre és szolgákra. Ezen alkalmazottak se élnek oly rozsás viszonyok között, hogy nagyobb összeget egy zsebből tudjanak kifizetni.

ad. 136276/907. AI.

A magyar királyi államvasuti munkásszemélyzet családtagjai részére új utazási kedvezmények engedélyezése tárgyában.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ö Nagyméltósága f. évi június hó 6-án 45931. sz. a. kelt magas rendeletével a m. kir. államvasutaknál szolgálatban levő munkásszemélyzet családtagjai részére a Máv. vonalain és a Máv. által kezelt vonalakon, jelen rendelet közöttele napjával, az alábbi új utazási kedvezményeket engedélyezte.

1. §.

A legalább három év óta megszakítás nélkül szolgálatban levő munkások hozzátartozói, vagyis: a házassági közösségben élő feleség és családi kötelekben, szülői ellátás alatt levő még keresetnélküli gyermekek évenként két szabadjegyet és e szabadjegyeken felül az eddigi féláru menetdíjkedvezmény helyett, esetről-esetre személyzeti jeggyel való utazásra jogosító igazolványt kapnak éppen úgy, mint az évi fizetéssel bíró, rendszeresített állásokat betöltő alkalmazottak hozzátartozói.

2. §.

A jelzett kedvezményeken kívül a munkások közül azok, kik nők, vagy nőtlenek ugyan, de igazolják, hogy saját háztartást vezetnek, élelembevásárlási igazolványt is kapnak.

3. §.

Az évenként igényelhető két szabadjegy és az élelembevásárlási igazolványok az üzletvezetőségek területén alkalmazott munkásszemélyzet hozzátartozói részére az illetékes üzletvezetőségek, — a műhelyi munkások családtagjai részére pedig az igazgatóság AI/b. ügyosztálya által állítatnak ki.

4. §.

A személyzeti jeggyel való utazása jogosító igazolványok kiállítására, saját munkasaik hozzátartozóit illetőleg: az üzletvezetőségeket, a forgalmi főnökségeket, a műhelyfőnökségeket, a fűtőházfőnökségeket és az osztálymérnökségeket hatalmazzuk fel.

5. §.

A szabadjegyek és a személyzeti jeggyel való utazásra jogosító igazolványok kiállítása az érdekelt munkásszemélyzet által esetről-esetre a 19. számú, az élelembevásárlási igazolványok kiállítása pedig az illetékes szolgálati főnökségek által a 17. számú szabadjegyminta nyomtatvánnyal kérendő.

Ezen rendelet végrehajtására egyenlő jogokban részesíti a munkásokat a kineve-

zettekkel. Ez a legkevesebb, amivel a Máv. hivatásos intézői már régen tartoztak. Azonban sajnos, nem szabályozza ez a rendelet, hogy mily esetekben tagadható meg a szabadjegy az alkalmazottaktól. Mert miért a szabadjegy jogosultság, ha ez a jog minden basafőnök kénye-kedvének van alárendelve. Biztosított jogszabályra van szükségünk, mert máskülönben ez a jog is, mint más egyéb jogok illuzoriussá válnak.

A személyzeti jegyek váltására szóló igazolványokról szóló rendelkezés némileg homályos. Egy helyen a rendelkezés úgy szól, hogy esetről-esetre kapnak, míg más helyen azt mondja, hogy éppen úgy, mint az évi fizetéssel bíró alkalmazottak. Már pedig a kinevezett kartársaink a személyzeti jegy váltására érvényes arcképes igazolványt kaptak és nem kell nekik esetről-esetre kérniük. Hogy ez a rendelet úgy hajtassék végre, hogy a munkások és igényjogosult családtagjaik is kapjanak arcképes igazolványt, különösen fontos a fővárosban dolgozó, de közeli vidéken lakó munkástársainkra, mert ezek családtagjainak a kedvezmény nemcsak esetről-esetre kell, hanem jóformán napiszükségletüket képezi. Ha szabad remélnünk, itt nem a hagyományos hivatalos copf fog megnyilvánulni.

181035/907. A.

IV.

Műhelyi munkásbizottságok szervezése tárgyában.

I. A munkásbizottságok célja és feladata.

1. §.

A magyar kir. államvasutak igazgatósága a műhelyek munkásszemélyzete köréből bizottságokat alakítat oly célból, hogy a munkások összességére vonatkozó ügyekben, ezen bizottságok meghallgatása útján, a munkásszemélyzet kívánalmairól közvetlen értesülést szerezhessen.

2. §.

A munkásbizottságok feladata:

- Az olyan javaslatokat, kívánalmakat és panaszokat, melyek a saját műhelyükben levő munkásokra általánosságban vonatkoznak, a bizottsági üléseken tárgyalják;
- a munkaviszonyokra vonatkozó egyéb kérdésekben, főként a balesetek elhárítását célzó berendezések és óvrendszabályok tekintetében, továbbá az olyan intézményekre vonatkozólag, melyek a munkások és hozzátartozóik jóllétére létesítettek, vagy jövőben létesítendőek volnának, az igazgatóságtól nyert felhívás folytán véleményt mondanak;
- a munkások közt előforduló vitás kérdéseket kiegyenlíteni megkísérik olyan esetekben, midőn az illető munkások mindkét részről a bizottsághoz fordulnak ügyük elintézése végett.

3. §.

A munkásbizottságok tárgyalásaiból ki vannak zárva a felsőbb hatóság, közvetlen főnökség s az egyes tisztviselők eljárása elleni felszólalások s általában minden olyan javaslatok, kívánalmak és panaszok, amelyek egyes alkalmazottak (munkások stb.) ügyeire vonatkoznak, kivéve ez utóbbi tilalom alól a 2. §. c) pontjában felsorolt eseteket.

II. A Munkásbizottságok szervezete és megválasztása.

4. §.

A munkásbizottság az elnökből, jegyzőből és bizottsági tagokból áll. A bizottság elnöke állandóan az illető műhely főnöke, elfoglaltsága esetén annak helyettese; a bizottsági jegyzőt az elnök a műhelyi tisztviselők közül rendeli ki; a bizottsági tago-

kat a műhelyi munkások maguk közül titkos szavazás útján választják.

A bizottsági tagokhoz póttagok is választandók, úgy hogy annyi póttag legyen, ahány rendes tag van.

5. §.

Munkásbizottságok az önálló műhelyekben, alműhelyekben és azon fiókműhelyekben alakíttatnak, amelyeknek munkáslétszáma 30-nál nagyobb.

A bizottsági tagok létszámát, a műhelyi munkáslétszámhoz képest, az igazgatóság állapítja meg, oly módon, hogy egy-egy bizottságban legalább 3, legfeljebb 15 rendes tag s ugyanannyi póttag legyen.

Az igazgatóság mindenik műhelyre vonatkozólag megállapítja azt is, hogy a munkások a bizottsági tagok megválasztása céljából milyen csoportba osztassanak s minden egyes választócsoport hány bizottsági tagot válasszon.

Az igazgatóság ezen határozatáról s a bizottsági tagok megválasztására vonatkozó egyéb tudnivalókról a műhelyfőnökség a munkásokat hirdetmény útján értesíti a választási idő előtt legalább 10 nappal.

6. §.

A választásban részt vehet az illető műhelynek minden olyan munkása, aki már legalább egy év óta az intézet szolgálatában áll. A műhelyi tanoncok és ideiglenes munkát végző egyének a választásra nem jogosultak.

Bizottsági tagul csak olyan munkás választható, illetőleg szavazni csak olyan munkásra lehet, aki 30 éves mult és legalább 5 év óta szolgálja a m. kir. állami vasut-intézetet.

7. §.

A választás a műhelyi helyiségekben, a műhelyfőnök által kihirdetett időben és helyen, titkos módon és pedig borítékba bezárt szavazólap segítségével történik akként, hogy mindenik munkás személyesen adja át a leragasztott borítékot a választási elnök kezébe, ki a szavazatokat gyűjti és a szavazó munkás nevét a választásnál közreműködő két bizalmi munkás által a választócsoport névjegyzékében törölteti.

Betegség vagy más magánügy miatt távollevők mások közvetítésével nem szavazhatnak.

Szolgálati okok (kirendelés stb.) miatt távollevő munkások oly módon szavazhatnak, hogy elutazásuk előtt a borítékba zárt szavazólapjukat a műhelyfőnöknek vagy helyettesének adják át, aki az így beérkezett szavazólapokat felbontatlanul adja át a választó elnöknek egy névjegyzék kíséretében, melyre az illető szavazók nevei vannak felírva.

8. §.

A bizottsági tagok megválasztására vonatkozó eljárás a következő:

1. A műhelyfőnökség elkészítteti és a műhelyi helyiségben kifüggeszti az egyes választócsoportokba tartozó munkások betűrend szerinti névjegyzékét, amelyben a név után külön odairandó ezen szó: „megválasztható”, azoknál, akik 30 évesek multak és legalább 5 év óta szolgálnak.

2. A választási névjegyzék kifüggesztésétől számítva 5 nap alatt a névjegyzék helyesbítésére kérheti a műhelyfőnökséget minden munkás, ki a jegyzékben valamely hibás adatot talál s a főnökség a jegyzék helyesbítése iránt — amennyiben a felszólalást indokoltnak találja — azonnal intézkedik.

3. Az 5 napi felszólamlási idő letelte után a műhelyfőnökség mindenik választócsoport részére a műhelyi tisztviselők közül kirendel egy választási elnököt és kijelöl három bizalmi munkást az illető csoport munkásai közül, akik a választási elnökkel együtt az illető csoportban a választást megejtik, vagyis a szavazatokat átveszik, azokat felbontják, a szavazatokat összeírják, a legtöbb szavazatokat nyert munkásokat bizottsági tagokul kijelentik, szavazategyenlőség

esetében az illetők közt sorshuzás útján döntenek s a választásról jegyzőkönyvet vesznek fel, melyben a megválasztott bizottsági tagokat és póttagokat a nyert szavazatok számával együtt beírják és a jegyzőkönyvet aláírva a műhelyfőnöknek átnyújtják.

4. A választócsoportokkal a választás helyét és idejét a műhelyfőnökség a kitűzött idő előtt 10, azaz tíz nappal, hirdetmény útján közli, amelyben a választási elnök és három bizalmi munkás is kijelölnek; s amelyen kihirdettetik az is, hogy az illető csoportból hány bizottsági tag és póttag választandó és pedig részletezve azon esetben, ha az igazgatóság az illető műhelyre nézve a bizottsági tag kézművesi foglalkozását is előírta.

5. A választási elnökök az illető csoportok szavazásra jogosult munkásainak a választás előtt legalább 5 nappal olyan szavazólapot és borítékot adnak át, amelyeken az illető csoportnak jele (római számmal) fel van jegyezve.

6. A választó munkások a szavazáshoz csak az ily hivatalos uton nyert szavazólapot és borítékot használhatják, más papiroson beadott szavazólap és boríték érvénytelennek tekintendő.

7. A szavazólapjára mindenik munkás csak a saját választási csoportjába tartozó és megválasztható munkások neveit írhatja fel, külön a rendes tagnak s külön a póttagnak nevét tisztán és olvashatóan. Ha valamelyik lapon több név volna felírva, mint ahány tag választható, a szavazatok felbontásakor a sorrendben felesleges nevek töröltetnek. A szavazás titkos lévén, a szavazó a lapját saját nevével ne írja alá, hanem összehajtva, aláírás nélkül tegye a borítékba s azt kellően leragasztva adja át a szavazáskor, amelynél a választási elnök nyitott borítékban lévő szavazólapot el sem fogad.

8. A választási elnök gondoskodik arról, hogy az illető csoportba tartozó munkások szavazólapjukat akadálytalanul átadhassák, illetőleg a szavazás megejtéséhez a kellő időt engedi. Azon esetben, ha a munkások a szavazáshoz már nem jelentkeznek s a névjegyzék szerint még több munkás nem adta át szavazólapját, a választási elnök 20, azaz husz percnél várakozási időt tűz ki azt a munkások előtt kihirdeti s a husz perc elteltével a választást befejezettnek jelenti, ha már nem jelentkeznek szavazók.

9. A szavazat beadására a munkások nem kötelezvék, a választási elnöknek azonban joga van a műhely területén jelen levő munkásokat a szavazóhelyiségbe hivatalni, ahol tartoznak az elnök kérdésére kijelenteni, hogy a szavazástól tartózkodnak.

10. A szavazás alkalmával elkövetett bármily rendellenesség a műhelyi munkarend ellen elkövetett vétséget képez, amelyért a műhelyfőnökség az illetőt büntetheti.

9. §.

A választási csoportok elnökei által beadott választási jegyzőkönyvekből a műhelyfőnökség a munkás-bizottság megválasztott rendes és póttagjainak névsorát megállapítja, a műhelyi munkásokkal hirdetmény útján közli s az igazgatósághoz a névsort a választási jegyzőkönyvek kíséretében be-terjeszti.

10. §.

A bizottsági tagok egy év tartamára választatnak meg oly módon, hogy a következő évben ugyanazok az egyének meg nem választhatók.

Az újra megválasztás a megbízatás lejártától számított három év lejártá után történhetik csak.

Ha időközben valamelyik rendes tagnak a szolgálata megszűnik, helyette a hozzá választott póttag lesz rendes taggá s a műhelyfőnökség az illető csoporttal egy új póttagot választat a még hátralévő időtartamra.

A megválasztás elfogadása senkire nézve sem kötelező s a már elfogadott bizottsági tagságról is bárki bármikor lemondhat. A

lemondást mindig írásban kell jelenteni a műhelyfőnököknek.

A bizottsági tagság önmagától megszűnik:

- a) ha a munkás nem marad meg azon munkáscsoportban, amely részéről bizottsági taggá megválasztott;
- b) ha valamely vétség miatt törvényes uton börtönre vagy fegyházra elítéltetik.

III. A munkásbizottságok működési rendje.

11. §.

A munkásbizottságok a műhelyek hivatali helyiségeiben tartják meg üléseiket, melyekről bekötött könyvbe folytatólágon beírt jegyzőkönyvek vezetnek, amelyeknek másolatai minden ülés után legfeljebb két hét alatt a vasutigazgatósághoz terjesztendők be.

Mindenik jegyzőkönyvet az elnök és jegyző s két hitelesítő bizottsági tag írják alá, kiket minden ülésen az elnök előzetesen jelöl ki a bizottság tagjai közül, még pedig felváltva, hogy a jegyzőkönyveket mindig más-más két tag hitelesítse.

A hitelesített jegyzőkönyveket a bizottsági tagoknak joguk van a hivatalos időben a főnökség helyiségében átolvasni, ha arról tájékozást szerezni óhajtja ak.

12. §.

A bizottsági ülések a szükséghez képest tartatnak az elnök belátása szerint, vagy legalább három bizottsági tag javaslatára.

Évenként legalább két bizottsági ülést okvetlenül kell tartani és pedig az egyiket március hóban, a másikat szeptemberben.

13. §.

A bizottsági ülés napirendjét az elnök állapítja meg, melyet — az ülés idejének és helyének kitűzése mellett — 10 nappal előbb tudat a rendes bizottsági tagokkal az ülés megtartása előtt.

Ha valamelyik rendes tag az ülésen meg nem jelenhetné, tartozik azt az elnöknek kellő időben bejelenteni s ily esetben az elnök az illető póttagot hívja fel az ülésen való résztvételre.

A kitűzött napirenden kívül mindenik bizottsági tagnak joga van az ülésen indítványt tenni valamely, a bizottsághoz tartozó kérdésnek vagy ügynek tárgyalására; az elnöknek jogát képezi azonban, hogy az indítványt azonnal, vagy a következő ülésen tárgyalatja-e. Általában afelett is az elnök határoz, hogy valamelyik ügy a bizottság tárgyalása alá tartozik-e?

Az elnök ezen elbírálása ellen a bizottság tagjai a vasutigazgatósághoz intézhetnek előterjesztést a műhelyfőnökség útján, vagyis szolgálati uton.

14. §.

A bizottság tárgyalásait az elnök vezeti; a jegyző végezi a jegyzőkönyvek elkészítésével és azok megőrzésével kapcsolatos teendőket; a tárgyalásokban mindketten résztvesznek, a határozathozatalkor azonban nem szavaznak, hogy a bizottság véleménye lehetőleg a munkások felfogásának legyen a kifejezője.

Az elnök csakis a szavazatok egyenlősége alkalmával dönt afelett, hogy melyik rész véleménye tekintessék a bizottság határozata gyanánt. Ilyen esetben azonban az ellenkező vélemény is megemlítendő a jegyzőkönyvben.

A jegyzőkönyvben a jelen voltak neveit ki kell tüntetni s a tárgyalás sorrendjében kell a felmerült ügyeket és az azok iránt hozott határozatokat felsorolni.

15. §.

A bizottsági ülést lehetőleg a munka időtartama alatt kell megtartani, de a bizottsági tagok egyhangú javaslatára az elnök az ülést más időre is kitűzheti.

A bizottság az először összehívott ülésen akkor határozatképes, ha a tagok számának felénél eggyel több bizottsági tag jelen van.

Határozatképtelenség esetében az elnök 5 nap alatt új ülést hív egybe, amely minden esetben határozatképes.

A kellő indok nélkül elmaradó bizottsági tagokról az elnök az igazgatósághoz jelentést tesz s ezek helyett az igazgatóság új tagok választását rendelheti el.

A bizottsági ülésen eltöltött időre a munkásbizottsági tagok az igazgatóság által megállapítandó illetményben részesülnek, hogy keresetükben ne károsodjanak. Ezen illetményről azon bizottsági tag, ki a megbízatást a társaitól nyert kitüntetésnek kívánja tekinteni, a betegpénztár javára lemondhat.

16. §.

Ha a munkások a munkásbizottság megalkotása és működése körül esetleg a fentebbi határozmányokat megtartva nem látnák, a műhelyfőnökség útján panaszt emelhetnek az igazgatóság előtt az észlelt hiányos eljárás ellen.

17. §.

A vasutigazgatóságnak joga van arra, hogy az olyan munkásbizottságokat, amelyek feladatuk teljesítésére alkalmatlanoknak mutatkoznak, saját elhatározásából feloszlatja s helyettük újabb bizottság választását rendelheti el.

Ha a munkásbizottságok működése általánosságban véve a vasutintézet érdekeit szem előtt tévesztené s a munkásszemélyzet szolgálati viszonyainak kedvezőtlenebbé alakulására bármily befolyással volna, a vasutigazgatóság a munkásbizottsági intézményt miniszteri jóváhagyás mellett bármikor megszüntetheti.

A munkásbizottságokat minden önálló műhely, alműhely és a 30-nál több munkással bíró fiókműhely, a jelen rendelet közzétételétől számított 2 hónap alatt alakítja meg és ennek megtörténtét az igazgatóság EIII. szakosztályának bejelenti.

Ez az intézmény, amely halvány utánzata az ausztriai vasutak személyzeti és munkásválasztmányának, anélkül, hogy jóslással foglalkoznánk, halva született intézmény. Nem ilyen formában gondoltuk mi ezt, nem ilyen formában követeltük ezt. Ez az új intézmény, amely máskülönb is csak a műhelymunkásokra terjed ki, figyelmen kívül hagyja a tizezernyi egyéb kinevezettet és munkásokat. Nem tudjuk, hogy az illetékes körök csak próbára állították fel, de előre ki kell jelentenünk, holmi kupaktanács vigjátéki szereplői nem akarunk lenni. Mikor az összmunkásság nagy és szent érdekeiről van szó, semmi kedvünk sincs hozzá, hogy komédiázunk. Már pedig az egész intézmény olyanbázisokra van fektetve, hogy a munkások ott csak bábként szerepelnek. Oly nagy és lényeges sérelmek vannak e rendeletben, hogy az a látszólagos jóakarat is szemlatomásra összedől, mint egy kártyavár. A hatalmas állam, a végnélküli hatalmából egy jöttányit se enged és azt a jogát a munkásság, hogy állapotaira reámutasson, tudta a múltban is gyakorolni, ha nem is kegyes engedelem útján. Hogy hivatalból feliratozhatik, az még nem jelenti azt, hogy szavát tekintetbe veszik. A vasuti munkások szavát csak a szervezkedés hangos szócsövének keresztül szokták a magasabb régiókban meghallani.

Reátérünk azon rendelkezésekre, amelyek megcsufoltta teszik ezt a halva született intézményt.

Mindjárt a rendelkezés 3-dik szakasza értéktelenné teszi az egész rendeletet, mert a felsőbb hatóság, közvetlen hatóság és egyes tisztviselők eljárása ellen ezen intézmény tárgyalásainál panaszt tenni nem lehet, holott a legtöbb sérelem és bántalom a feljebbvalók részéről éri a munkásokat. Hol keressen orvoslást a sértett munkás!?

A 6-dik szakasz a bizottsági tagságot 30 éves életkorhoz köti. Nem tudjuk e pont-

nál nevetségünket visszatartani. Ha a Máv. nagytekintetű urainak hivatalos észjárását figyeljük, akkor önük ezt a korhatárt még jobban ki lehetne tolni. Mert rajtuk még az a közmondás is csufot mond, hogy bizonyos embereknek csak bizonyos időben jön meg az eszük.

De nem érthető az sem, hogy miért 5 évi szolgálat után részesedhet benne csak a munkás, vagy öt év kell hozzá, hogy a „Máv.”-műhelyek embermorzsoló intézményét megismerje? Ehez elég éppen öt nap és nem öt év.

A rendelet 10-dik szakasza a diplomatikus ravaszság dokumentuma. A bizottsági tagok mandátuma egy évig tart és újból csak három év múlva választható. Itt a cél világos, a szervezett munkások tapasztaltabb embereit lehetőleg kizárni, illetve csak rövid időre engedni be ezen koldusintézménybe, a demokratikus felfogás nemzeti megnyilatkozása elütni embereket a megválaszthatóság jogától. De a hivatalos ész nem igen vált itt se be, a szervezett munkásságnak van már ma annyi harcedzett embere, hogy évenként elláthat öntudatos emberrel egy tucat ilyen koldusintézményt.

De nem utolsó fegyver a műhelyfőnök urak kezében az a rendelkezés, hogy a munkásbizottsági tagsága megszűnik, ha a munkás nem marad azon csoport tagja, amely részéről választott. Na most te munkás, kellemetlenkedj a bizottságban, mondjál igazságokat, tárd fel a helyzetet a műhelyviszonyok felett, szóval ne légy fejbőlintó jános, meg is szűnik a te bizottsági tagságod. Ugy repülsz, mint a villám egy másik csoportba és így repülsz ki a munkásbizottságból is.

A 13-dik szakasz szerint a főnök ur állapítja meg, hogy valamely tárgy az ülés elé tartozik-e vagy sem?

Munkások! Ismeritek-e a főnök urakat? Ha igen, nem irunk e rendelkezésről egy szót sem, beszél ez mihelytünk.

A táblázat is úgy van összeállítva, hogy a szervezett vasutasokat kijátssza, azonban itt ismét nélkülünk számítottak. A vasuti munkások szervezete kiterjed minden egyes szakmára és minekünk nincs mit aggódnunk emiatt.

A 17-dik szakasz szerint a vasutigazgatóságnak joga van olyan munkásbizottságokat, amelyek feladataik teljesítésére alkalmatlanok, feloszlatni. Ezért az egy szakaszért a rendelet fogalmazójának kár volt az egész rendeleten törni a fejét, vagy egyáltalában az egész intézményt életbeléptetni. Minket megtörhetnek, de meg nem hajlunk. Mi nem fogunk úgy táncolni, ahogy az urak füttyölnek. Hát csak bátran oszlassák fel ezeket az intézményeket, a mi drága időnket tudjuk másra is használni, mint hogy a főnök uraknak tetszelegjünk. Ebből ugyan a t. főnök urak nem kapnak.

VI.

RENDELET

a. napibérések és munkások részére biztosított külön kedvezményekről.

1. §.

A munkás napibére, alapbére, illetőleg biztosított napibére ellenében a szolgálati tevékenység helyének területén és a rendes szolgálati idő tartama alatt, képességének és szakismeretének megfelelő bármely munkára, illetve szolgálatra, minden külön díjazás nélkül, beosztható.

2. §.

A munkás napi szolgálati ideje általános-ságban 12 órában állapítatik meg, de ebből a reggelizésre félóra és az ebédelésre más-fél óra szabadon hagyandó.

Ha a szolgálat érdeke megkívánja: a munkás — a 3. §-ban biztosított igény érin-tése nélkül — a rendes szolgálati időn tul-menő, de legfeljebb 24 óráig terjedhető munkára is kötelezhető.

3. §.

Ha a munkás, a szolgálati tevékenység helyének területén, a rendes munkaidőt meghaladó tulidőben is dolgozik: a tulorák alatt teljesített munkáért külön díjazásban részesítendő. (Szolg. és illetm. szab. 26. §.)

4. §.

A tulorák számításánál a betöltött félóra egész órának vétetik, ellenben a félórán aluli idő számításán kívül hagyandó.

5. §.

A munkás minden nappali tulidőben vég-zett teljesítményért óránként a rendes napi munkaidő egytizedrészét igényelheti tulidő címén.

6. §.

Az esti 9 órától reggeli 5 óráig terjedő éjjeli időbe eső tulorák 25%-kal felemelve számítandók.

7. §.

Ha a munkás a szolgálati tevékenység helyének területén olyan munkát teljesít, mely felváltott személyzettel végeztetik: az éjjeli 12 órasi szolgálati idő 1.4 munkanap-nak számítandó.

8. §.

A munkásnak — a pályafentartási munká-sok kivételével — a szolgálati tevékenység helyének (honállomás) területén kívül eső munkára vagy szolgálatra való kiküldetése esetén, a kiküldetés tartamára, bérén felül még 2 korona napidíjra van igénye.

A napidíj felszámítására a Szolgálati és illetmény-szabályzat 96. §-ában megállapított határozmányok az irányadók. Ha azonban a munkás a küldetés helyén laktanyában hálhat, akkor csak 1 korona 50 fillér napi-díjat számíthat.

9. §.

Ha a munkást olyan szolgálattételre rendelik ki, mely a Szolgálati és illetmény-szabályzat szerint kilométer- és órapénz-díjazással van egybekötve, akkor a munkás, napibérének változatlan meghagyása mellett, a vonatkísérő, illetve a vontatási személyzet részére megállapított esetleges illetményeket (kilométerpénz, órapénz, laktanyai pótdíj) igényelheti. Ebben az esetben a munkást megillető 2 korona napidíj csak a Szolgálati és illetmény-szabályzat 111. §-ában meg-határozott esetekben számítható fel.

10. §.

A vonatkísérő vagy vontatási szolgálatból visszatérő munkás pihenőideje nem csorbit-ható.

Ha tehát ez a pihenőidő a munkás rendes szolgálati idejére esik, az erre az időre eső napibér, napszám, alapbér, illetve biztosított napibér az illető részére változatlanul ki-utalandó.

11. §.

Ha valamelyik munkás egy másik munka-körbe rendeltetik ki szolgálattételre, akkor a munkás a kirendelés tartama alatt az illető munkakör részére megállapított kezdő napibérrel díjazandó, azonban ez a napibér korábbi rendes kereseténél kisebb nem lehet.

Ha a most kiadott rendeletek halmazatá-ban akartak volna a munkásokkal ékesen szóló hangon beszélni, a fenti rendelet tartama lehetett volna az, hol nagyon is lehetett volna. A fenti rendelkezések többé-kevésbé a gyakorlati életben már ugyis érvényben vannak és most írásbelileg nyer-tek szankciót. Azonban, mint például a déli vasutnál, a munkások bérminimumáról szó

síncs, az általános drágaságnak megfelelő bérjavításról még csak nem is álmodnak. A munkaidő megrövidítése csak az urak jogai, akik a 6 órasi hivatali órát sem tartják be.

A rendelet első szakaszában azonban kapunk olyan jogot, amelyet a gyakorlati életben eddig nem alkalmaztak. A munkás képességének és szakismeretségének meg-felelő bármely munkára beosztható. Laikus ember előtt ez nem feltűnő, de mi tudjuk, hogy ezzel is több jog van a főnök ur tarsolyájában.

A második szakasz a munkaidő beosztá-sáról szól; szégyenére az államnak, hogy legelső iparvállalatában 12 órasi munka-keretet engedélyez, sőt 24 órasi munkaidőt is engedélyez. Hol ilyenkor az ósdi, elavult ipartörvény, amely csak 16 órasi munkaidőt engedélyez? Vagy az államnak, a törvény végrehajtójának szabad a törvényen kívül helyezni magát? Magyarországon minden szabad, ha munkásokról, különösen ha állami munkásokról van szó?

A kiküldetések rendezésénél se nagyon erőltette meg magát az ismert jóakarát. Két koronából honállomástól távol megélni olyan művészet, amit csak Máv. munkás tud produkálni. És ha még tekintetbe vesszük, hogy ha valami Máv.-féle büzös laktanya van, 50 fillér lehúzódik, éppen elég arra, hogy a Máv. munkás kiküldetésre soha ne vágyakozzék. Mert például az uraknak is van az állomásokon vendégszobájuk, de azért a 10—20 koronás dietákból nem vonódik le egy fillér sem. Ja, az ur az más!

Különben az egész rendelet felett majd csak a gyakorlati élet fog tartalmasabb bírálatot mondani.

MÁSODIK FEJEZET.

Részletes határozatok.

A) Pályafentartási munkások részére.

(Ide nem értve a telítőtelepek munkásait.)

12. §.

A pályafentartási munkásnak, a pálya-fentartáshoz tartozó bármely munkára vagy szolgálatra és bármely helyre való kiren-delése esetén, rendszerint csak megállapított napibéréhez van igénye.

Ha azonban e munkás szolgálatának tar-tama a rendes szolgálati időt meghaladja, akkor a jelen rendelet 5. §-a, ha pedig munkája az éjjeli időre esik, akkor a 6. § szerint megállapítandó díjazáshoz is igénye van.

13. §.

A pályafentartási munkások, kiknek fog-lalkoztatása nincsen meghatározott helyhez kötve, hanem egész vonalszakaszra, vagy vonalszakaszokra terjed, ha olyan távoleső vonalrészre rendeltetnek ki munkába vagy szolgálattételre, ahonnan meghálás végett arra a vonalszakaszra, melyen rendszeresen dolgoznak, vissza nem térhetnek: napidíj helyett, rendes napibérükön felül, a napibér 20%-ával egyenlő meghálási pótdíjat kap-nak, mely azonban a munkaidő aránylagos felemelésével számolandó el.

14. §.

Ha a pályafentartási munkás ennél a szol-gálatnál rendszeresített állást betöltő alkalmazottat helyettesít, illetőleg felvált, akkor munkaideje a helyettesítés, illetőleg a fel-váltás egész tartamára, tehát az ezen idő-tartam alatt élvezett pihenőidőt is beszámítva, naptári naponként (24 óra), 25%-kal felemelve számítandó. Ilyen esetekben tul-óradij (5., 6. §) nem jár.

Amennyiben azonban a munkás helyette-sítés, illetőleg felváltás céljából olyan vo-nalra rendeltetnek ki, ahonnan éjjelezésre,

meghálásra vagy pihenőre vissza nem tér-het: akkor neki a 13. §-ban megállapított meghálási pótdíjhoz is igénye van.

A munkavezetőknek és kézműveseknek helyettesítésekre való kirendelése a lehető-séghez képest mellőzendő.

Na te szegény pályamunkás, foglald min-dennapi imádban ezen rendelet aláírónak nevét. Te, aki 70—80 krajcárért dolgozol, örülj, hogy nyomtatott papiroson megemlé-keznek rólad. Ha ezen megemlékezésben nincs szó nyomorúságodnak megszüntetésé-ről, az az urak részére nem baj. Az ország-nak legrosszabbul fizetett munkásai, akiknek bérük szégyene egy művelt államnak, hogy ezen a téren se történjen általános bérjavi-tás, azt mi se hittük, akik pedig ismerjük a nagy nemzeti kormány munkásbarátságát. Ha most nem is, de rövid idő múlva majd a pályamunkások is éreztetni fogják, hogy ők is emberek, akiknek joguk van emberi megélhetéshez.

De mégis kaptak a pályafentartási mun-kások valamit, amiből ugyan a mai kenyér és vöröshagyma helyett nem lesz testet és lelket ápoló eledel.

Ha olyan vonalszakaszon dolgoznak, ahon-nan rendes állomásukra meghálni nem jár-hatnak, kapnak napidíjuknak megfelelően 20% pótbért, amelynek azonban megfele-lően tul kell dolgozniok. Nem elég, hogy nyirkos földön, az isten szabad ege alatt kell aludniok, de még tul is kell dolgozniok. Pályamunkástestvéreink! Ha eddig tétlenek voltatok, ha eddig szenvedtetek, ha csak az öntudatnak kis szikrája van bennetek, akkor ébredjete, mert a cselekvés órája közeleg. A kizsákmányolás, az elnyomatásnak vége kell hogy legyen, akár tetszik odafenn, akár nem.

B) Állomási, raktári, vontatási és szertári munkások.

a) Napibér mellett dolgozó munkások részére.

15. §.

Ezek a munkások honállomásukon rend-szerint csak megállapított napibérüket igé-nyelhetik. Ha azonban munkájuk, illetve szolgálatuk tartama a rendes szolgálati időt meghaladja, vagy ha munkájuk éjjeli időre esik, akkor nekik a jelen rendelet 5. és 6. §-ai szerint megállapítandó díjazáshoz van igényük.

Ha ezek a munkások a 7. §-ban megha-tározott munkát, illetve szolgálatot teljesi-tenek, nekik is a hivatkozott 7. §-ban meg-állapított javadalmazáshoz van igényük.

16. §.

Ha ezek a munkások olyan munkára vagy helyettesítésére küldetnek ki, mely a hon-állomástól való távollétet igényel, az ille-tőknek a 8. §-ban megállapított napidíjhoz van igényük, ha az igényjogosultság szem-pontjából ott előírt feltételek megvannak.

b) Biztosított napibér mellett egyezményben dolgozó munkások részére.

17. §.

Ezek a munkások, ha honállomásukon a rendestől eltérő munkára rendeltetnek ki, az illetők ugyanolyan díjazásban részesülnek, mint amilyent egyezményes csapatbeli többi munkástársaik kiérdemeltek.

18. §.

Ha az előző szakaszban említett kirende-lés tartama alatt a munka a rendes napon-kénti szolgálati időt meghaladja, vagy ha az illetők munkája éjjeli időre esik, akkor a díjazás az 5., 6. és 7. §-ok értelmében megállapítandó módozatok szerint történik azzal az eltéréssel, hogy napibér gyanánt a biztosított napibérnek 25%-kal felemelt összege veendő alapul.

19. §.

A biztosított napibér mellett egyezményben dolgozó munkásoknak helyettesítésére való kirendelése a lehetőséghez képest mellőzendő.

20. §.

Ha e munkások kirendelése a honállomástól való távolmaradást igényel, az illetőknek a 17. és 18. §-okban megállapított díjazáson felül, a 8. §-ban megállapított napidíjakhoz is igényük van, amennyiben az igényjogosultság szempontjából ott előírt előfeltételek fenforognak.

c) *A többi szolgálati ágak (fatelítés, táviró, vonatkíséret, olajgázellátás, villamvilágítási telepek, komp-átkezelés és vegyszeti laboratórium) munkásai részére.*

21. §.

Ezek a munkások honállomásukon rendszerint szintén csak megállapított napibérüket igényelhetik.

Ha azonban munkájuk, illetve szolgálatuk tartama a rendes szolgálati időt meghaladja, illetőleg ha munkájuk éjjeli időre esik, akkor ők is az 5. és 6. §-ok szerint megállapítandó díjazásban részesülnek.

22. §.

Ha ezek a munkások honállomásukon rendszeresített állást betöltő alkalmazottat helyettesítenek, akkor a helyettesítés egész időtartama, tehát az ez alkalommal élvezett pihenőidőt is beszámítva, naptári naponként 25%-kal felemelve számítandó, de ez esetben a rendes szolgálati idővel szemben eltöltött túlórákért külön díjazásra nem számíthatnak.

23. §.

Ha e munkások kirendelése a honállomástól való távollétet igényel, az illetőknek a 21. és 22. §-ban megállapított díjazáson felül a 8. §-ban megállapított napidíjakhoz szintén igényük van, amennyiben az igényjogosultság szempontjából ott előírt előfeltételek fenforognak.

Ez a rendelet már az évi 3. számú hivatalos lapban megjelent, csupán a kiküldetések napját szabályozza. Ennek pedig a gyakorlati életben — kivéve a vontatási munkásokat — alig van értelme. Állomási, raktári és szertári munkásoknál, a kiküldetés ismeretlen fogalom, tehát még ezen a réven se nyertek semmit. Nemi bérjavításról természetesen itt sincs szó, azt az összeget, amely erre a célra kellene, a nagy nemzeti kormány más célra szánta. Kell a hadseregnek, kell mindazon átkos intézményekre, amelyeket a mai hatalmon lévő kormány nem is régen látszólagosan támadott. A munkások várhatnak, hisz azok társadalmi és politikai értelemben másodrendű lények. Azonban közeleg az idő, hogy a munkások is bebizonyítják, hogy nem másodrendű lények, hanem nagyon is hasznos, sőt nélkülözhetetlen lények.

Műhelyi munkások részére.

A) *A műhely területén való helyettesítés esetén.*

24. §.

A napibér mellett dolgozó műhelyi munkás (ideértve a napibérben alkalmazott ipari képesítéssel nem bíró munkásokat is), ha a rendes műhelyi munkaidőt meghaladó túlidőben is dolgozik, a túlórák alatt teljesített munkáért külön díjazásban részesül és pedig olyképpen, hogy minden ily túlórához, mint pótidő, $\frac{1}{4}$ óra hozzászámíttatik.

Ezeknek a munkásoknak rendes keresménye alatt értendő: a napibér, valamint az ezen felül esetleg engedélyezett százalékos bérpótlék, illetőleg a naponkénti pótbér alapján eredményezett kereset.

Ha a végzendő munka vagy foglalkozás külön képzettséget (fűtői, gépkezelői stb.

vizsgát) feltételez, a rendes keresmény 20%-kal felemeltetik és e felemelt illetményen díjazandó úgy a rendes munkaidő, mint a túlidő után számítandó 25%-os pótidő.

25. §.

Ha egyezményes műhelyi munkás a külön foglalkozás ideje alatt napibér mellett számoltatik el, akkor alapbérének kétszeresét kapja. E nagyobb napibér a tényleg munkában töltött idő után jár, de ez esetben a túlidő után pótidő nem számíttatik, illetve nem díjaztatik.

26. §.

Ha napibéres vagy egyezményes műhelyi munkás, egyezményi ár mellett külön munkát végez, akkor az illető csakis az egyezményi keresetben részesül.

B) *A műhely székhelyének határában belül az állomásra vagy más területre való kirendelés (helybeni kiküldetés) esetén.*

27. §.

A napibérben dolgozó műhelyi munkás a tényleg munkában töltött idő után, az esetleges túlidőre eső 25%-os pótidő beszámítása mellett, rendes napibéreskeresményét kapja meg, a napibéren felül esetleg engedélyezett százalékos bérpótlékkal, illetőleg naponkénti pótbérrel együtt.

Ha a munkás olyan foglalkozást végez, amelyhez külön szakszavizsga letétele kívánatik (fűtői, gépkezelői stb.), akkor rendes napi keresménye (napibér, bérpótlék és pótbér) 20%-kal felemeltetik. E felemelt illetményen díjazandó úgy a rendes munkaidő, mint a túlidő után számítandó 25%-os pótidő.

28. §.

Ha az egyezményes munkás a külön foglalkozás ideje alatt napibérben számoltatik el, akkor ez a napibére a műhelyi alapbérnek kétszeresében állapíttatik meg. Ez esetben a munkásnak csak az összes tényleges munkaideje díjaztatik, ellenben a túlidőben végzett munka után külön 25%-os pótidő részére fel nem számítható.

29. §.

Ha a műhelyi munkás a kirendelés alatt egyezményben dolgozik, akkor a végzett munkáért kiérdemelt keresményt kapja.

30. §.

A fentebbi 28. és 29. §-ok alatti esetekben a munkás a kirendelési helyre és vissza való gyalogolásáért és az ilyen helyen való étkezésért kártalaníttatik. E díjazás, illetőleg kártalanítás szempontjából az alábbiak mérvadók:

A műhelyből a kirendelés helyéig és onnan vissza való gyalogoláshoz szükséges időt a szolgálati főnökség állapítja meg.

Ha ez az idő a műhelyi rendes munkaidőbe esik, az a rendes munkaidő gyanánt tekintetik és a fentebbi 27. és 28. §-ok szerint díjaztatik; ha ellenben ez az idő a rendes munkaidőn kívül esik, akkor a napibéres munkás napibérének 0-80-szorosát, az egyezményes munkás pedig az alapbérének 1-25-szörösét kapja meg. A kirendelési helyig és vissza való gyalogolás idejének megállapításánál kilométerenként legfeljebb 20 perc számítható. Egy kilométernél rövidebb ut figyelmen kívül hagyatik.

Ha a munkás a kirendelés helyén délelőtt és délután dolgozik és ha a kirendelés helye a műhelytől $\frac{3}{4}$ kilométernél távolabb fekszik: akkor a munkás egy korona ebédpénzt és ha a munkás esti 6 órán tul, de legalább esti 9 óráig is a kirendelés helyén tartozik maradni, akkor egy korona vacsorapénzt kap.

Az a munkás, aki ebéd-, illetőleg vacsorapénzben részesül, nem tarthat igényt arra, hogy az étkezése végett tett gyalogolásért külön díjazásban részesíttessék.

Ha a kirendelési hely és a műhely közötti távolság $\frac{3}{4}$ kilométernél kisebb, akkor a munkás sem ebédpénzt nem kap, sem pedig

a kirendelési hely és a műhely közötti déli (ebédre és vissza) gyalogolási idő után, díjazást nem igényelhet.

A munkásnak a műhelyi székhely területén való kirendelés alkalmából éjjelezési pénz nem jár.

31. §.

Ha a munkás a kirendelés helyéről a rendes munkaidő tartama alatt érkezik vissza a műhelybe, de ott rendes munkáját ugyanazon a félnapon bármi okból már meg nem kezdhethé, illetőleg nem végezhetné, ebben az esetben a munkás az illető félnapi munkaidő hátralevő részére olyan díjazást kap, mintha azt a műhelyben rendes munkában töltötte volna.

C) *A műhely székhelyén kívül eső állomásra vagy más területre való kirendelés esetén.*

32. §.

Az ilyen kirendelés alkalmával a munkás díjazást nyer:

a) a műhelytől az induló állomásig való gyalogolásért és a vonalon töltött utazási időért úgy az oda-, mint a visszautazás alkalmával:

b) a kirendelés helyén tényleg munkában töltött időért, valamint azon időért is, mely alatt a műhelyi munkarendben megállapított rendes munkaidő tartamán belül a kirendelés helyén nem dolgozhatott és végül

c) a kirendelés helyén való étkezéssel és éjjelezéssel járó kiadások kárpótlások gyanánt.

A kirendelés helyén azon várakozási időért, mely a műhelyi rendes munkaidőn kívül esik, a munkás díjazásban nem részesül.

A kirendelt munkás díjazása a következő módon történik:

ad a) a gyalogolási és utazási idő ez esetben úgy díjazandó, mint ahogy a gyalogolási idő a műhely székhelyén való kirendelés esetében díjaztatott (30. §.). Vagyis: a műhelyi rendes idő, munkaidő alatti utazás és gyalogolás mint munka díjaztatik; a munkaidőn kívüli utazásért és gyalogolásért pedig a 0-80-szoros napibér (napibér, bérpótlék és pótbér), illetőleg 1-25-szörös alapbér számítható fel, a szerint, amint a kiküldött munkás a műhelyben napibér vagy egyezmény mellett dolgozik.

ad b) A tényleg munkában töltött idő, valamint a műhelyi munkaidő tartamára eső várakozási idő a 27. és 28. §-ban, a munkában töltött időre vonatkozólag megállapított módok szerint díjazandó.

ad c) Ha a kirendelés idejébe az ebéd ideje (déli 12 óra) beleesik, akkor a munkásnak napidíj gyanánt egy korona, ha a kirendelés idejébe a vacsora ideje (este 8 óra) beleesik, ezért a munkásnak napidíj gyanánt szintén egy korona és ha a munkás éjjelen át is távol van, illetve éjjeli időre rendeltetik ki: neki ezért napidíj gyanánt éjjelenként 1 korona 50 fillér jár.

Ha azonban az esti 9 órától reggeli 6 óráig terjedő időben végzett munkáért legalább 6 órán át díjazásban részesült, az éjjelre megállapított napidíjra igényt nem tarthat.

Ha a kirendelés csak az éjjelen át tart és ha a fentebbiek szerint megállapított összdíjazás (munkabér, pótbér és napidíj) öt koronát nem tenne, akkor ezért az éjjeli kiküldetésért a munkásnak 5 korona fizetendő.

33. §.

Ha a munkás a kirendelés helyéről a rendes munkaidő tartama alatt érkezik vissza a műhelybe, de ott rendes munkáját ugyanazon félnapon bármi okból már meg nem kezdhethé, illetőleg nem végezhetné, ebben az esetben a munkás az illető félnapi munkaidő hátralevő részére olyan díjazást kap, mintha azt a műhelyben rendes munkában töltötte volna.

34. §.

Jelen rendelet azonnal érvénybe lép.

Ez a rendelet sok eddigi igazságtalanságot szüntet meg. A műhelymunkások kiküldetések alkalmával jóformán ráfizettek keresményükre, míg most legalább a műhelyi egyezményi kerestetet és kiküldetés költségeit téríti meg.

Azonban ez a rendelet, a rendelkezések labirintusa, ahogy előrelátható, ahány műhely, annyképpen fogják értelmezni és végrehajtani. Ezt a rendelet maa is elismeri és utasítást ad arra nézve, hogy minden kétes esetben az üzletvezetőségekhez, illetve az igazgatósághoz forduljanak. A szervezett műhelymunkások kötelessége lesz, hogy kellőleg figyelemmel tartsák, nehogy biztosított jogaik csorbát szenvedjenek.

Az összrendelet elején, habár nem kifejezett rendelkezésben, hanem csak vigasztalásnak ígéri meg az igazgatóság elnökhelyettese, hogy a betegpénztár tagjait titkos szavazással fogják megválasztani, a betegpénztári közgyűlésen való felszólalásért senkit joghátrány nem érhet. Igéri az egészségügyi szolgálat újjászervezését és nagyobb személyzetű helyeken ingyen fürdők létesítését.

Leszögezzük ezeket az ígéreteket és tekintve, hogy megvalósítása egy milliárdos

költségvetés egyensúlyát nem ingatja meg, várjuk annak sürgős megvalósítását. *Ismételjük, sürgős megvalósítását, mert ezen a téren az állapotok nemcsak gyalázatosak, hanem a szó teljes értelmében közveszélyesek.*

Ezzel befejeztük a rendeletek ismertetését. Tudjuk, hogy munkástársaink összességét ezek a rendeletek nem elégítik ki, de minket sem. Az állam évtizedek óta elhanyagolta, évtizedek óta semmit sem tett a vasuti munkásságért. Évtizedek óta a bajok és sérelmek annyira felgyülemlettek, hogy a Máv. sok helyen kitörni készülődő elkeseredést nehezen sikerült visszatartanunk.

Mi, eltekintve a mai kormányzati rendszerrel szemben ismert álláspontunktól, elmondottuk ehelyen tárgyilagosa és minden befolyástól ment bírálatunkat, *Elismerjük, hogy van némi haladás és engedmény, de viszont a sérelmek óriási halmazatának orvoslása nem történt meg.* Mi várjuk öntudatunknak megfelelően, nyugodtan, de ha megtelik a pohár, ha út a cselekvés órája, bátran és félelem nélkül, szervezett munkásokhoz méltóan cselekedni is fogunk. *Emberi megélhetést és emberi jogokat kérünk!* Most még kérünk, de jöhet idő, hogy követelünk.

A műhelyi munkásbizottságok alakítása.

A munkásbizottság tagjainak megválasztása, az alanti táblázatban foglalt csoportosítás szerint történik:

Sor-szám	Műhely	Bizottsági rendes tagok száma	A bizottsági tagokat választó munkáscsoportok		Egy-egy csoport által választott bizottsági tagok száma	
			jelo	részletes megnevezése	rendes tag	póttag
1	Északi Tűzműhely, Budapest	15	I.	tűzikovács, rugókovács	1	1
			II.	esztergályos	1	1
			III.	gyalus, furós, kerékesztergályos s a III-ik osztály többi munkásai	1	1
			IV.	géplakatos, szerszámlakatos, műszerész	2	2
			V.	kazánkovács	1	1
			VI.	rézműves, bádogos, fémöntő, kiöntő	1	1
			VII.	kocsilakatos	2	2
			VIII.	famunkás, üveges	2	2
			IX.	nyerges, kárpitos, szijgyártó, fényező, mázoló, betüíró	2	2
			X.	összes napszámosok	2	2
3	Debrecen	12	I.	tűzikovács, rugókovács	1	1
4	Miskolc		II.	esztergályos	1	1
5	Szolnok		III.	gyalus, furós, kerékesztergályos s a III-ik osztály többi munkásai	1	1
6	Zágráb		IV.	géplakatos, szerszámlakatos, műszerész	2	2
7	Temesvár		V.	kazánkovács, rézműves, bádogos, fémöntő, kiöntő	1	1
			VI.	kocsilakatos	2	2
			VII.	famunkás, üveges	2	2
			VIII.	nyerges, kárpitos, fényező, mázoló, betüíró	1	1
			IX.	összes napszámosok	1	1
8	Kolozsvár	9	I.	tűzikovács, rugókovács	1	1
9	Sátorlajuhely		II.	esztergályos	1	1
10	Szombathely		III.	gyalus, furós, kerékesztergályos s a III-ik osztály többi munkásai	1	1
11	Szeged		IV.	géplakatos, szerszámlakatos	1	1
12	Pécs		V.	kazánkovács, rézműves, bádogos, fémöntő, kiöntő	1	1
13	Piski		VI.	kocsilakatos	1	1
			VII.	famunkás, üveges	1	1
			VIII.	nyerges, kárpitos, fényező, mázoló, betüíró	1	1
			IX.	összes napszámosok	1	1
14	Kaposvár	5	I.	kovács, esztergályos, gyalus, furós, kerékesztergályos s a III-ik osztály többi munkásai	1	1
15	Zólyom		II.	géplakatos, kazánkovács, rézműves, bádogos, fémöntő, kiöntő	2	2
			III.	kocsilakatos, famunkás, nyerges, kárpitos, mázoló, fényező, napszámos	2	2
	Alműhelyek: (keleti p. u. kocsiműhely, Budapest, Érsekújvár, Brassó, Bród, Nagybecskerek, Nagyvárad, Szabadka, Pozsony r. p. u.) Flókműhelyek: (ha 30-nál több munkásuk van)	3	I.	az alműhelyekben, illetőleg a 30-nál több munkással bíró flókműhelyekben levő összes munkás-személyzet	3	3

Azt pedig, amit a hivatalos körök olyan nagyon szeretnének, hogy a betűözönért, a szóhalmazért, amely az agitációs hivatalos lapban megjelent, mi, szervezett vasutasok, mozgalmunkat beszüntessük, fegyvereinket lerakjuk, harcunkat és küzdelmeinket feladjuk, erre a nagyon óhajtott kívánságaikra egy feleletünk lehet és pedig az, hogy ilyen jótétemények fejében soha, ezerszer soha!

De ismerve a munkás- és a gazdaságilag függő osztály történelmi és kulturhivatását, már ez indokból se hátrálhatunk vissza a kijelölt utunkról, a kitűzött célunk elől. Ez a cél a munkásosztály felszabadítása a gazdasági rabbillincseitől.

Ne ábrándozzanak tehát a jó urak, de különösen a vasutasok ügyének árulói (a szentkoronások), hogy ilyen gyenge szél elsodorja a szervezett vasutasok mozgalmát. A szervezett vasutasok tábora ma már szikla szilárdan, tántoríthatatlanul áll.

A mi szervezetünkben nincs megállás, nem is lesz és nem is lehet. Azt már elég szomorú tapasztalat bizonyítja, hogy a vasutasnak nincs jobb barátja önmagánál. Ebben az erőben, ebben az eszmében egyesítve nagy és hatalmas erőt jelent. Ennek a szervezetnek hatalmas ereje, a multak tanulságai bátorítsanak titeket a küzdelemre, ebből nyerjeteke erőt a jövő új és nagy harcára.

Bennünket csak egyesíteni lehet, de nem kijátszani egymás ellen.

Új küzdelemre, új munkára hívunk fel benneteket!

Előre a szervezkedés hatalmas fegyverével! Előre egyesült erővel!

Október 10.

Rövid pár nap választ el bennünket attól a naptól, amely határkövet képez Magyarország proletariátusának küzdelmében, amelyet a népjogok kivívásáért évtizedek óta folytat.

A békés szervezkedés, a meggyőző argumentumok már nem használnak semmit.

Október tizedike bevezetője lesz egy *elkeseredett forradalmi harcnak*, amelyet a nyomorgók és minden jogoktól megfosztott munkásság indít a jóllakottak és minden jogot bitorlók ellen!

A vasuti munkásság is lázas tevékenységet fejt ki, hogy minél impozánsabb módon vegye ki részét a népjogokért folyó küzdelemből. Érti, tudja már azt, hogy mindaddig csak ígérekkel és szemfényvesztéssel, no meg hamis statisztikával fogják őket kifizetni, amíg a parlamentben nem foglalnak helyet az igazi népképviselők; a nép egyszerű fiai, akik nem biborban, bársonyban születtek, hanem ők maguk is átérték mindama szenvedést és nyomort, amely a munkálkodó, társadalmat fentartó elemnek jutott osztályrészül.

A vasuti munkásság lelkében érzi ama nagy felelősség súlyát, amely reá hárul akkor, ha engedve a csábításnak, vagy megfélemlítve a hivatalos komolysággal előadott rémmeséktől, *cserben hagyja a népjogokért küzdők táborát.*

A vasuti munkásság tudja azt, hogy a multban a népjogokért folyó küzdelem iránti közönyösségével bünt követett el a küzdő proletártestvéreivel szemben. A vasuti munkásság becsülete megköveteli, hogy a mult hibáit jóvá tegye azzal, hogy a jövőben teljes lelkesedéssel, minden erejét latba vetve, vegye ki részét a harcból, még akkor is, ha a kormány aranyhegyeket ígérve, csábítaná vagy a rendelkezésére álló minden hatalmi eszközt felhasználna ellenük, hogy letérítse őket arról az útról, amely

Magyarország vasuti munkásságának megszerzi az osztályharc alapján álló, az igazi népszabadságért küzdő munkásság szeretetét és becsülését.

Október 10-ének megünneplésére való készüléstről a következő gyűlések tartattak meg:

A pécsi Máv. és a mohács-pécsi vasut munkásai igen impozáns gyűlést tartottak. Kiemelendő, hogy a gyűlésre meghívók nem osztattak széjjel, mégis az utcai bizalmiférjak lelkes agitációja folytán 300-an felül gyűltek egybe. Moós Péter nyitotta meg a gyűlést. Ajánlatára elnöknek Szeicz Lajos, jegyzőnek Hradil Gyula választottak. A napirendet Schubert Gyula elvtárs fejtegette, akinek beszédét folytonos helyeslések kísérték. Valóságos tapsvihár követte Szabó, pécsi párttitkár szavait, amelyben biztosította a vasuti munkásságot arról, hogy esetleges rendszabályozások esetén a pécsi munkásság szimpátia-sztrájkot indít a megrendszabályozott vasutasok érdekében. A gyűlésen képviselt műhelyfőnökség személyesen győződhetett meg arról, hogy a pécsi vasuti munkásság határozata, hogy október 10-én munkaszünetet fog tartani, óriási lelkesedés közepette egyhangulag hozatott.

A sátorlajaujhelyi Máv. műhely munkásai csütörtökön délután 6 órakor tartották meg az október hó 10-iki munkabeszüntetés tárgyában nyilvános népgyűlést a Nyul-kert helyiségében. A műhelyből jövő mintegy 400 főnyi munkásság teljes számban résztvett a gyűlésen. A gyűlés elnökének Boros András, jegyzőnek Zsiday Ferenc választottak.

A gyűlés napirendjét Cservenka Miklós elvtárs mintegy másfél órán keresztül fejtegette. Beszédében rámutatott a koalíciós népcsalók hazug politikájára és becstelen elvárására. Leleplezte a választójoggal rut kalmárkodást űző függetlenségi érdektársaságot és megállapította, hogy a vasuti munkásság igen helyesen és célszerűen cselekedett, mikor megutálva a szentkirólyságok nyáját, a szociáldemokrácia zászlaja alatt tömörült és a többi szakmák szervezett munkásaival karöltve igyekszik az elnyomott munkásság szabadságharcában résztvenni.

Ezután határozati javaslatot terjesztett elő, melynek alapján az október 10-iki munkabeszüntetést a népgyűlés egyhangulag elhatározta.

A szabadkai vasuti munkások igen jól látogatott nyilvános szakgyűlést tartottak vasárnap este. A nagy számban egybegyűlt munkások és altisztek előtt Forgách Dezső párttitkár elvtárs fejtegette a vasutasok gazdasági és politikai helyzetét, ismertetvén Kossuth mézesmadzagnak szánt legujabb rendeletét. Kimutatta, hogy a vasuti munkásságnak együtt kell küzdeni az általános választójogért az összmunkássággal. — Dr. Gruber Károly és Németh István elvtársak hozzászólása után a nagy számú vasuti munkásság egyhangulag kimondta, hogy azok, kik a forgalmat nem akadályozzák, valamennyien csatlakoznak az október 10-iki nagy demonstrációhoz.

Szombathely. F. hó 29-én, délután fél 4 órakor a szőkeföldi sörház helyiségében a vasuti munkásság és nagyon sok ki-nevezett kartárs jelenlétében kezdődött meg a gyűlés, melynek elnöke Virth Károly, jegyzője Blazovits Kálmán voltak. Dovcsák elvtárs (Budapest) a vasuti munkások anyagi és politikai helyzetéről kívánt szólni. Csak kívánt. Mert mihelyt a vasuti munkások helyzetéről és ezzel kapcsolatban a kormánynak a vasutasok iránt tanúsított „atyai” gondoskodásáról szólt, Kisfaludy rendőrkapitány megvonta tőle a szót és egyúttal a gyűlést feloszlatta. Elvtársaink hangos tiltakozása után engedte csak meg, hogy az elnök a jelenlevőket csendre és nyugodt távozásra intse.

A Máv. és október 10-ike.

— *Hivatalos terror.* —

A Máv. egyre-másra bocsátja napvilágra azokat az ukázokat, amelyekkel a Máv. munkásokat részben „kedvezmények” nyújtásával, részben pedig a leggyalázatosabb fenyegetésekkel akarja eltántorítani attól, hogy október 10-én munkaszünetet tartson.

Nem mulik el nap anélkül, hogy egy-egy ilyen „rendelet”-tel a sinek birodalmát el ne árasztanák. Ez a sok rendelet, az „ígéret” és a sok hivatalos fenyegetődzés bizonyítéka annak, hogy a Máv. tart attól, hogy a vasuti munkásságnak október 10-iki ünneplése minden várakozást felül fog mulni.

A mai napon egy olyan rendeletet bocsátott — a kormány sugalmazására — napvilágra az igazgatóság, amelynél gyalázatosabbat soha még ki nem bocsátottak. Nem érdemes leközölnünk, mert minden vasutas olvashatta a rendeletet, mert mindenfelé ki is függesztették.

Ez a rendelet csak izzóbbá tette az anélkül is elkészeredett hangulatot. Fokozta ezt még az a körülmény is, hogy ma délután a szolgálati rendtartásba előírt eskü letételére hívták fel a munkásságot. Ebből azután a munkásság rögtön megsejtette a Máv. szándékát, amely odairányult, hogy az eskü, illetve fogadalom letétele után lehetetlenné váljék a Máv. munkásai részére október 10-ének megünneplése.

Emiatt a munkásság izgatottsága mindenfelé elérte a tetőfokát. Délután 1 $\frac{1}{2}$ órakor a budapesti nyugati pályaudvar raktári munkásai sztrájkba léptek. Csak 1 és fél órai sztrájk után, midőn a főnökség kötelező ígéretet tett arra nézve, hogy a mai napon nem kényszeríti őket az eskü letételére, vették fel újból a munkát.

Ugyanigy tettek a rákosrendezői és a dunaparti raktári munkások is.

A fővárosi vasutasok példáját követte a vidék is. Így a temesvári összes vasuti munkásság beszűntette a munkát. A sztrájkban részt vesznek az összes műhelyi, pályafentartási, fűtőházi- és raktári munkások, számszerint hétszázon felül. Továbbá megtagadták az esküt a debreceni műhelyi munkások is. A zágrábi fűtőház munkásait félóránként szólították fel az eskütételre. Éjjeli 11 órakor még mindig nem esküdtek fel. A zágrábi műhelyfőnök, Skupi ur, elbocsátás terhe alatt akarta arra kényszeríteni a munkásokat, hogy vallják ki a lapbizottság tagjainak nevét. Ez a perfidia sem vált be. A munkások nem árulták el mozgalmuk irányítóinak neveit.

Az istvántelki főműhely munkásai, akik egyikét képezik az ország legjobban szervezett vasutasainak, higgadtan gondolkodtak. Amíg egyik csoport letette az esküt, addig a többiek a *Marseillais*et énekeltek.

Kiemelendő az események hálmazából mindenütt a spontán elhatározás.

Az egyes kategóriák minden előzetes megállapodás vagy összebeszélés nélkül határozták el lépésüket.

Az eskümegettagadást saját ösztönük sugalmazta. Érezték október 10-ének jelentőségét, de tudatában voltak a kormány gyalázatos terrorjának is, amelylyel rábírní akarják őket, hogy október 10-én dolgozni legyenek kénytelenek.

De minden terror és fufang hajótörést fog szenvedni a vasutasok erős összetartásán. **A vasutas munkások letesznek az esküt, de tudatában vannak a kiterőszakolt eskü értéktelenségének és ha száz eskü letételére fogják is őket kényszeríteni, ha az ukázok egész áradatát is rudítják fejükre, azért a Máv. munkásai október 10-én mégis ünnepelni fognak.**

Nincs a kormánynak olyan hatalma, amelylyel vissza tudná riasztani az öntudatos vasutaságot az ünnepléstől.

Megjósoljuk: október tizedikén bepakolhatja Kossuth Ferenc a pragmatikáját. Okosabban tették volna, ha az esküt nem

vették volna ki a vasutasoktól, akkor azután nem érne a kormányt az a blamázs, ami október 10-ikén érni fogja, hogy fittyfenét ér a pragmatikája.

És még egy bizonyos; ha sokat okoskodnak az urak, akkor nagyon könnyen megeshetik, hogy az egy napos ünnep több napos passzív rezisztenciává fajul.

Tessék tehát előszedni a Máv.-nak az ugys ritkán használt jobbik esztét.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

Központi iroda: VII., Garay-utca 16, I. em. 6. ajtó.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A helyicsoportok közleményei.

A dési helyicsoport október 6-án, d. u. 2 órakor, taggyűlést tart. Erkölcsi kötelessége minden tagtársnak a gyűlésen megjelenni!

A ceglédi helyicsoport október hó 4-én, csütörtökön este 7 órakor, taggyűlést tart.

A szegedi helyicsoport okt. 6-án, délután 3 órakor, taggyűlést tart.

A temesvári helyicsoport október 3-án, este 6 $\frac{1}{2}$ órakor, taggyűlést tart. A napirend fontossága megköveteli, hogy minden tag ott legyen.

A simonyi helyicsoport vezetősége ez uton szolítja fel Pígl Péter Martin József tagtársakat, hogy az október hó 6-án, délután 1 órakor tartandó taggyűlésen okvetlen megjelenjenek. A tagtársakat arra kérjük, hogy tagdíjhátralékaikat kiegyenlítve, tagkönyveiket juttassák a bizalmiférju utján a vezetőséghez.

A nagykanizsai helyicsoport sorozatos előadásai október 11-én, este 1 $\frac{1}{8}$ órakor veszik kezdetüket.

Minden tagtárs ott legyen, hogy szívét és elméjét képezhesse. Amit az iskolákban megtanulni a társadalom hibájából nem volt módunkban, azt ezeken az előadásokon kell helyrehoznunk.

A pécsi helyicsoport október 5-én, este 8 órakor, taggyűlést tart.

A dombovári helyicsoport október 6-án taggyűlést tart, számos megjelentést kérünk.

Az új vezetőség következőképpen alakult meg: Elnök Mikolovits Imre, jegyző Szeics József, pénztáros Sebő Ferenc, ellenőrök Turós Sándor és Szerváczi János. Bizalmiférjak Sellei István, Gyüsü József és Dóri István.

Nyugtázás.

A szolnoki helyicsoport által 1907 augusztus 31-én tartott táncmulatságon felülfizettek: Sborovsk Károly 1.—, Czinege János 1.—, Török László —.80, Debreczen István —.80, Tegesi László 1.40, Bozsó János 1.20, Klementisz József 1.—, Sborovski Ottó 1.—, Hagyak István 1.—, Szabó Imre —.60, Gombert János 1.—, Kotesz Károly 1.—, Mahai Gyula 1.—, Mihályi István 1.—, Gubos Károly —.40, Bulyáki Ferenc —.40, Virág János 1.—, Oroszi Nándor —.80, Téglás Ferenc —.80, Baranyó István 1.—, özv. Kovács Imréné 1.60, Kovács Endre 3.—, Mészáros Mihály 1.—, Pogány József 1.40, Hamza Lajos 1.—, Müller Sándor 1.—, Abel József —.40, Szatmári József 1.—, Lugosi József 1.—, Csontos Dezső 1.—, Wanderstein Béla —.20, Német Etel —.20, Zsiros István —.20, Hasznos Balázs —.40, Szőke Antal —.80, Sági József —.20, Józsa János —.20, Koma Gyula —.20, Német Ferenc 1.—, Pap Ferenc 1.—, Sándor Ferenc —.20, Pusz János 5.— koronát.

Szerkesztői üzenetek.

Buda, Danisits. Felszólítás tévedésen alapult. **Cegléd, mozdonyvezető.** Helyszűke miatt a jövő számban jön.

Felelős szerkesztő: **Faragó Dezső.**

Világosság könyvnyomda r. t. Budapest, VII., Nyár-utca 1.